

(Φ)

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: حقوق انرژی

گروه علوم انسانی

مصوب جلسه ۸۸۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۰۴ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

بسم الله الرحمن الرحيم

**عنوان برنامه: کارشناسی ارشد رشته حقوق انرژی
تدوین شده توسط گروه حقوق شورای تحول و ارتقای علوم انسانی**

۱- به استناد آیین نامه و اگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی تدوین شده دوره کارشناسی ارشد رشته حقوق انرژی براساس نامه شماره ۹۶/۸۸۹۹ دش مورخ ۱۳۹۶/۰۵/۲۹ شورای تحول و ارتقای علوم انسانی دریافت شد.

۲- عنوان برنامه درسی فوق در جلسه شماره ۸۸۷ مورخ ۱۳۹۶/۰۹/۰۴ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی به تصویب رسیده است.

۳- برنامه درسی مذکور در سه فصل: مشخصات کلی، جدول واحد های درسی و سرفصل دروس تنظیم شده و برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند، برای اجرا ابلاغ می شود.

۴- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن نیازمند بازنگری می باشد.

مجتبی شریعتی نیاسر

نایب رئیس شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

رئیس

۱۳۶۴
شورای عالی اصلاح فرمانی
شورای تخصصی تحریک و ارتقاء سلامه انسانی

برنامه و سرفصل رشته‌ی حقوق انرژی

در مقطع کارشناسی ارشد

بسمه تعالی

الف: مقدمه و تعریف

امروزه نقش و اهمیت انرژی به عنوان مهمترین صنعت کشور بر کسی پوشیده نیست. کشور ما از امکانات و ظرفیتهای بالقوه و بالفعل بسیاری در قلمرو انرژی برخوردار است. تقویت زیرساختهای تولید انرژی و افزایش سرمایه‌گذاری در صنایع مادر با اولویت حوزه انرژی در قوانین ۵ ساله توسعه نیز مرتباً مورد تاکید قرار گرفته است، به گونه‌ای که می‌توان با مدیریت نظاممند و مبتنی بر تخصص در این حوزه به اهداف اقتصاد مقاومتی دست یافت. این بخش از صنعت تا کنون بیشتر مورد توجه مهندسان، صنعتگران و متخصصان فنی بوده است در حالیکه با توجه به ماهیت پیچیده قراردادهای تولید، توزیع و فروش انرژی و نیز مسائل فنی، زیست محیطی، اقتصادی و اجتماعی خاص مرتبط با انرژی، لازم است که این حوزه از دیدگاه حقوقی نیز به طور تخصصی مورد مطالعه قرار گیرد. در همین راستا نیاز به وجود دانشجویانی که بتوانند علاوه بر آشنایی با مسائل فنی این حوزه از دیدگاه حقوقی نیز به طور تخصصی مورد مطالعه قرار گیرد. بنابراین نیاز به وجود دانشجویانی که بتوانند علاوه بر آشنایی با مسائل فنی این حوزه، به طور تخصصی مسائل خاص حقوق انرژی را تحلیل نمایند، بیش از پیش احساس می‌شود. امید است که فارغ التحصیلان این دوره بتوانند ضمن مطالعه ساختارها، روابه‌ها و قراردادهای موجود در عرصه بین‌المللی، با بهره‌گیری از دانش منحصر به فرد خود در ارتقای حقوق انرژی ایران، حفاظه از منافع ملت و بالندگی نظام اسلامی سپیم باشند.

ب: هدف

- ۱- بالا بردن سطح اطلاعات و آگاهی و بیش حقوقی دانش آموختگاه دوره کارشناسی ارشد در زمینه مسائل حقوقی متعدد مرتبط با انرژی در سطح داخلی و بین‌المللی
- ۲- تربیت متخصصین کارآمد حقوقی در زمینه حقوق انرژی که دارای اطلاعات لازم در خصوص انرژی‌های مختلف مانند انرژی برق، آب، هسته‌ای، نفت و گاز و تجدیدپذیر باشند.
- ۳- کمک به بهره‌برداری صحیح از سرمایه‌های ملی و پیشرفت کشور در حوزه تولید انرژی از طریق اعمال ساز و کارهای حقوقی کارآمد و موثر به گونه‌ای که اهداف توسعه‌ای کشور را تحقق بخشد.

ج: ضرورت، اهمیت، نقش و توانایی:

رشته حقوق انرژی رشته‌ای جدید بوده و کشور فاقد متخصصین کافی در این رشته می‌باشد. برگزاری این دوره به تربیت کارشناسان ارشد حقوق در رشته‌های تخصصی حقوق انرژی خواهد انجامید و بدین وسیله سازمان‌ها و دستگاه‌های مرتبط، قادر به استفاده از خدمات حقوقی نیروهای متخصص داخلي خواهند بود. امید است که فارغ التحصیلان این رشته بتوانند با کسب مهارت‌ها و دانش روز، خلاهای حقوقی حوزه انرژی کشور را برطرف نمایند.

۵: طول دوره:

دوره کارشناسی ارشد حقوق انرژی شامل ۳۲ واحد (۱۲ واحد دروس تخصصی، ۱۶ واحد دروس اختیاری و ۴ واحد پایان نامه) می‌باشد که دانشجو باید آنها را در چهار نمیسال تحصیلی بگذراند.

۵: شرایط ورود به دوره کارشناسی ارشد (نایپوسته) حقوق انرژی:

داوطلبین ورود به دوره کارشناسی ارشد (نایپوسته) حقوق انرژی دارای شرایط زیر خواهند بود:

- ۱- دارا بودن شرایط ورود طبق خواباط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۲- دارا بودن گواهی نامه کارشناسی حقوق از دانشگاه‌های ایران یا برابر آن از کشورهای دیگر به تشخیص مراجعصلاحیت دار
- ۳- کلیه فارغ التحصیلان دوره کارشناسی در رشته‌های مهندسی آب، برق، صنایع، هسته‌ای و اقتصاد با گذراندن ۱۲ واحد پیش‌نیاز دروس حقوقی، مجاز به تحصیل در دوره کارشناسی ارشد (نایپوسته) حقوق انرژی می‌باشند.

۶: آزمون کارشناسی ارشد حقوق انرژی:

آزمون کارشناسی ارشد (نایپوسته) حقوق انرژی از مواد زیر، با ضرایب تعیین شده، انجام می‌شود:

- ۱- قانون مدنی ایران- از عقود و تعهدات بطور کلی تا سقوط تعهدات، قواعد عمومی قراردادها و مستولیت مدنی و ضمان قهری
- ۲- قوانین و مقررات تجارت ایران- بخش اسناد تجاری، مقررات و خصمانهای بانکی و مقررات حمل و نقل
- ۳- قوانین و مقررات تجارت بین‌الملل- اینکومتر، ICC، کنوانسیون بیع بین‌الملل کالا، داوری بین‌المللی، کنوانسیون نیویورک (شناسایی و اجرای احکام داوری)
- ۴- زبان انگلیسی تخصصی

جدول دروس تخصصی

ردیف	نام درس	واحد	ساعات تدریس		جمع	پیش‌نیاز
			نظری	عملی		
۱	حقوق آب *	۱	۱۶	-	۱۶	ندارد
۲	حقوق برق *	۱	۱۶	-	۱۶	"
۳	حقوق نفت و گاز	۲	۳۲	-	۳۲	"
۴	حقوق انرژی‌های نو و تجدید پذیر *	۱	۱۶	-	۱۶	"
۵	حقوق انرژی هسته‌ای	۲	۳۲	-	۳۲	"
۶	مبانی حقوق انرژی *	۱	۱۶	-	۱۶	"
۷	مبانی فقهی حقوق انرژی *	۱	۱۶	-	۱۶	"
۸	روش پژوهش در حقوق انرژی	۱	۱۶	-	۱۶	"
۹	متون حقوقی به زبان انگلیسی	۲	۳۲	-	۳۲	"
جمع:		۱۲	۱۹۲	-	۱۹۲	

* ملاحظه: دانشکده‌های اجراکننده این دوره ملزم می‌باشند که دروس تخصصی یک واحدی را که با علامت مشخص شده اند در ۳۲ ساعت ارائه نمایند.

جدول دروس اختیاری

ردیف	نام درس	واحد	ساعات تدریس			جمع	پیش نیاز
			نظری	عملی			
۱	حقوق تجارت بین الملل انرژی	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	ندارد
۲	حل و فصل اختلافات در حقوق انرژی	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۳	حقوق مشارکت های تجاری بین المللی	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۴	حقوق حمل و نقل بین المللی	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۵	حقوق مهندسی	۱	۱۶	—	۱۶	۱۶	"
۶	حقوق سرمایه گذاری خارجی	۱	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۷	حقوق مالکیت فکری	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۸	حقوق بین الملل اقتصادی	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۹	حقوق تهدادهای بین المللی انرژی	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۱۰	حقوق مالیه عمومی انرژی	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۱۱	حقوق محیط زیست	۱	۱۶	—	۱۶	۱۶	"
۱۲	حقوق انتقال فناوری	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۱۳	حقوق صنعت	۱	۱۶	—	۱۶	۱۶	"
۱۴	حقوق توسعه	۲	۳۲	—	۳۲	۳۲	"
۱۵	حقوق اداری	۱	۱۶	—	۱۶	۱۶	
جمع:							
		۲۵	۴۱۶	—	۴۱۶	۴۱۶	

ملاحظه: دانشجویان مجاز به انتخاب ۱۶ واحد از دروس اختیاری می باشند.

جدول درس پایان نامه

ردیف	نام درس	واحد	ساعات تدریس			جمع	پیش نیاز
			نظری	عملی	---		
۱	پایان نامه کارشناسی ارشد	۴	---	---	---	۴	ندارد
	جمع:	۴	---	---	---	۴	

دروس پیش نیاز: ندارد	★	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
		عملی			۱	حقوق آب
		نظری	اختیاری		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
		عملی			۱۶	The Law of Water
آموزش تکمیلی عملی:			■ دارد	□ ندارد		
سفر علمی		□ کارگاه	□ آزمایشگاه	□ سمینار		

تعريف و هدف:

آب در استمرار حیات بشری نقش اصلی را ایفاء کرده و در اهمیت آن، کافی است که به برخی از نظریات در عرصه روابط بین الملل توجه شود که «جنگ جهانی آینده بر سر آب خواهد بود».

در کشور ایران استحصال آب به سه روش حفر چاه، حفر قنات و پهنه‌برداری از آب‌های رودخانه‌ای و سطحی انجام می‌گرفت که با ازدیاد جمعیت و ایجاد شهرهای بزرگ، روش‌های سنتی چه از لحاظ حجم برداشت و چه از لحاظ رعایت بهداشت محیط و آب مصرفی، پاسخگوی تأمین نیازها نبوده و احداث سدهای بزرگ، ایجاد شبکه‌های آبرسانی، تأسیس تصفیه‌خانه‌ها و اقدامات مرتبط، به تدریج به ایجاد «صنعت آب» در کشور انجامید.

هدف این درس، آشنا ساختن دانشجویان به انواع روش‌های سنتی و مدرن در جمع آوری، استحصال و تأمین آب مورد نیاز بخش‌های مختلف کشور و بررسی مقررات موجود در این زمینه می‌باشد که در مراجع قضائی بعنوان مبانی حقوقی حل اختلاف فی‌ما بین مصرف‌کنندگان و تولید کنندگان مورد توجه قرار می‌گیرد.

سرفصل درس:

مقدمه: نقش آب در زندگی و استمرار حیات بشر

فصل اول: روش‌های سنتی برداشت و تأمین آب

۱. حفر چاه و تعداد آن در ایران
۲. حفر قنوات و نقش آن در تأمین آب شرب و کشاورزی
۳. رودخانه‌های داخلی و مرزی ایران به عنوان تأمین کنندگان آب

فصل دوم: ورود صنعت به عرصه آب

۱. تاریخچه احداث سد در ایران
۲. انواع و حجم سدها و تعداد آن‌ها در ایران
۳. آشنایی مخازن جمع آوری و تصفیه‌خانه‌ها
۴. لوله‌کشی شهری و تاریخچه آن

فصل سوم: اولین قوانین مرتبط با آب

۱. اختصاص موادی از قانون مدنی ایران به موضوع آب مصوب ۱۳۰۷
۲. قوانین راجع به قنوات و تکمیل آن‌ها (مصطفبات سال‌های ۱۳۰۹ و ۱۳۱۳)
۳. بررسی قانون تعیین حریم دریاچه احدانی در پشت سدها (مصطفوب ۱۳۴۴)
۴. بررسی قانون انجام لوله‌کشی آب و فاضلاب شهر تهران (۱۳۳۰)

فصل چهارم: سازمان‌های اداری مرتبط با صنعت آب کشور

۱. تأسیس وزارت آب و برق (۱۳۴۲) و سیر تکامل و تغییرات اداری آن
۲. تأسیس شرکت‌های آب و فاضلاب در شهرها و روستاهای (۱۳۶۹ و ۱۳۷۴)
۳. بررسی حقوقی ساختارهای اداری موجود در صنعت آب کشور

فصل پنجم: بررسی توزیع آب در ایران

۱. بررسی مقررات استحصال و توزیع آب در بخش آشامیدنی
۲. بررسی مقررات مربوط به چگونگی نرخ‌گذاری آب
۳. بررسی مقررات آب در حوزه محیط زیست
۴. اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی در صنعت آب کشور
۵. معرفی شرکت‌های مادر تخصصی در صنعت آب و وظایف آنان

فصل ششم- مقررات جزائی در حوزه آب

۱. از قوانین جزائی قبل از انقلاب اسلامی
۲. از قانون مجازات اسلامی
۳. از سایر قوانین

ارزشیابی:

پروردۀ	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

۱. دفتر حقوقی وزارت نیرو، مجموعه قوانین و مقررات آب، برق و آب و فاضلاب، چاپ اول، زمستان ۱۳۸۷
۲. رستم آبادی، الهام؛ جلالی، سعید؛ غفاری شیروان، جعفر؛ مدیریت منابع آب در نظام نوین قانونی، مؤسسه تحقیقات آب، وزارت نیرو جلد اول و دوم، مهرماه ۱۳۹۳.
۳. لنکفورد و همکاران، آب و حقوق بشر (حق دسترسی بشر به آب، ابعاد حقوقی و سیاسی)، ترجمه حسن اسدی زین‌آبادی، انتشارات ناهید، بهار ۱۳۹۴

۴. کاپونرا، دانته اوگوستر، اصول حقوق و مدیریت آب، ترجمه و تحقیق محسن عبداللہی، تهران، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهر دانش، ۱۳۹۲
۵. متقی افшиن، صادقی، موسی؛ جغرافیای سیاسی آب‌ها با تأکید بر منابع آب ایران، تهران، سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، ۱۳۹۳
۶. موسوی، سیدفضل الله، حقوق رودخانه‌های بین المللی مدیریت و برنامه ریزی آنها، تهران، دادگستر، ۱۳۸۸
- 7-Cullet Philippe, Evolution of water law, Water Law, property and Development, Oxford University Press, 2009, PP. 33-62.
- 8- Henry Sarah," Governance and Regulation of water services", Frameworks for water Law Reform, Cambridge University Press, 2014, PP .77-106
- 9-Tarlock Dan; et al, Water Resource Management, A Casebook in Law and public Policy (University Casebook Series), Foundation Press; 7th edition, 2013.

دروس پیش‌نیاز: ندارد	★	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی:		
		عملی				حقوق برق		
		نظری	اختیاری			عنوان درس به انگلیسی:		
		عملی				The Law of Electricity		
آموزش تکمیلی عملی:		■ دارد	■ ندارد					
☐ سفر علمی		☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار				

تعريف و هدف:

تولید توزیع و بهره‌برداری از صنعت برق به منظور تامین انرژی مورد نیاز، نقش اصلی را در استمرار تمدن بشری ایفا می‌نماید در کشور ایران تولید برق به روشهای مختلف انجام می‌شود که سابقه آن به حدود یک قرن قبل باز می‌گردد. با ازدیاد جمعیت و ایجاد شهرهای بزرگ روشهای سنتی برای تولید برق پاسخ گوی تامین نیازها نبوده و با احداث سدهای بزرگ و ساخت نیروگاه‌های مختلف برق مورد نیاز کشور تامین می‌گردد هدف این درس آشنا ساختن دانشجویان به سابقه تاریخی ورود به صنعت برق به کشور و بررسی قوانین و مقررات موجود در این زمینه می‌باشد.

سر فصل درس:

مقدمه: نقش برق در زندگی و استمرار حیات بشر

فصل اول: بررسی سابقه تاریخی ورود برق به ایران و آشنائی با صنعت برق

۱. ورود برق به کارخانه‌ها
۲. اولین شهرهای بهره‌برداری کننده از برق و میزان مصرف آنان
۳. شناسائی مختصر نیروی الکتریسیته و برق
۴. انواع مولدات و ژنراتورهای تولید کننده برق
۵. انواع نیروگاه‌ها و معرفی اجمالی آنان

فصل دوم: سازمان‌های اداری مرتبط با صنعت برق کشور

۱. تأسیس وزارت آب و برق (۱۳۴۲) و سیر تکامل و تغییرات اداری آن
۲. بررسی حقوقی سازمان برق ایران و علل تأسیس آن (۱۳۴۶)
۳. بررسی حقوقی ساختارهای اداری موجود در صنعت برق کشور

فصل سوم: بررسی حقوقی توزیع برق در ایران

۱. بررسی مقررات مربوط به تولید و توزیع برق در کشور
۲. بررسی مقررات مربوط به چگونگی نرخ‌گذاری برق
۳. بررسی مقررات برق در حوزه محیط زیست

۴. اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی در صنعت برق کشور
 ۵. معرفی شرکت‌های مادر تخصصی در صنعت برق و وظایف آنان

فصل چهارم: مقررات جزائی در حوزه آب و برق

۱. از قوانین جزائی قبل از انقلاب اسلامی
۲. از قانون مجازات اسلامی
۳. از سایر قوانین

ارزشیابی:

پروردگار	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

۱. دفتر حقوقی وزارت نیرو، مجموعه قوانین و مقررات آب، برق و آب و فاضلاب، چاپ اول، زمستان ۱۳۸۷
۲. سی و شش سال صنعت برق ایران در آینه آمار (۱۳۴۶-۱۳۸۱).
۳. بانکیان، محمد اسماعیلیف یکصد سال صنعت برق ایران، روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت توکیر، چاپ اول، دی ماه ۱۳۸۳.
۴. تاریخچه برق ایران، شرکت برق منطقه‌ای تهران، آبان ۱۳۴۶.
۵. حبیبی، منوچهر؛ حامد، محمد صادق؛ صنعت برق ایران در آینه تاریخ، شرکت سهامی برق منطقه‌ای تهران ۱۳۸۴.
۶. رشیدی، حمید، دایره المعارف حقوق نیرو، تهران نشر دادگستر، اهواز؛ شرکت سهامی سازمان آب و برق خوزستان ۱۳۸۲.
۷. مظفری لقا، مهدی، تولید انرژی الکتریکی مفاهیم، فناوری‌های نوین و کاربردها، تهران، هوشمند، تدبیر، ۱۳۹۴.
8. Herman Stephen, Delmar's standard Textbook of Electricity, Delmar cangage Learning, 5 th edition, 2010.
9. Mantysaari Perty, Eu Electicity Law: The Legal tools of Electricity Producers in the internal" Electricity Market, springer, 2015.
10. Rusche Tim, Eu Renewable Electricity Law and Policy: From National Targets to a common Market, Cambridge University Press, 1 st Edition, 2015.

دروس پیش‌نیاز: ندارد	★	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
		عملی			۲	حقوق نفت و گاز
		نظری	اختیاری		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
		عملی			۳۲	The Law of Petroleum and Gas
آموزش تکمیلی عملی:		☒ دارد	■ ندارد			
☐ سفر علمی		☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار		

تعريف و هدف:

مهتمرين صنعت ايران، در حوزه نفت و گاز می باشد که بخش عمده‌ای از درآمد ايران در طول بیش از ۶ دهه گذشته را تأمین کرده است. وابستگی کشور به درآمدهای این بخش، از یک طرف سبب گسترش عظیم این صنعت (از لحاظ کیفی و کمی) گردیده و از سوی دیگر، چالش‌های جدی سیاسی را برای ايران به ارمغان آورده است.

هدف از این درس، آشنا ساختن دانشجویان با سابقه تاریخی کشف، استخراج و ایجاد صنعت نفت در ایران، بررسی حقوقی مقررات حاکم بر این صنعت در مراحل مختلف اکتشاف، استخراج، انتقال به پالایشگاه‌ها یا مراکز صدور نفت خام و همچنین سازمان‌های اداری درگیر در این موضوع می باشد.

سرفصل درس:

مقدمه: نقش نفت و گاز در زندگی امروز جامعه ایران

فصل اول: بررسی اجمالی تاریخ نفت و گاز

۱. تاریخچه اجمالی کشف نفت و گاز در جهان

۲. کشف نفت و گاز در ایران

۳. معرفی حوزه‌های مهم نفت و گاز ایران

فصل دوم: آشنائی با ساختار اداری صنعت نفت و گاز در ایران

۴. شرکت ملی نفت ایران، سابقه تاریخی و حقوقی آن

۵. شرکت ملی حفاری ایران، سابقه تاریخی و حقوقی آن

۶. شرکت ملی گاز ایران، سابقه تاریخی و حقوقی آن

۷. شرکت‌های پخش و پالایش، سابقه تاریخی و حقوقی آن

۸. شرکت ملی پتروشیمی، سابقه تاریخی و حقوقی آن

فصل سوم: حقوق حاکم بر نفت و گاز

۱. بررسی سابقه اولین مقررات تا قبل از ملی شدن صنعت نفت

۲. بررسی حقوقی دو قانون نفت ایران مصوب سال‌های ۱۳۳۶ و ۱۳۵۳

۳. بررسی قوانین و مقررات مصوب بعد از پیروزی انقلاب اسلامی

۴. بررسی اجمالی کنواسیون‌های بین‌المللی در عرصه نفت و گاز

فصل چهارم: سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و گاز

۱. علل تأسیس سازمان اوپک و بررسی حقوقی اساسنامه آن
۲. الزامات حقوقی حاکم بر اعضاء اوپک
۳. علل تأسیس سازمان‌های کشورهای صادرکننده گاز و بررسی حقوقی اساسنامه آن

فصل پنجم: مقررات جزائی

۱. از قوانین مصوب قبل از پیروزی انقلاب اسلامی
۲. از قوانین مصوب بعد از پیروزی انقلاب اسلامی

ارزشیابی:

پیروزه	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

۱. امور حقوقی شرکت ملی نفت ایران، مجموعه قوانین و مقررات نفت، گاز و پتروشیمی، اداره کل روابط عمومی وزارت نفت، ۱۳۸۱.
۲. شرکت ملی نفت ایران، کتاب سبز: قانون نفت، اساسنامه شرکت ملی نفت ایران و قراردادهای ششگانه پیمانکاری نفتی، روابط عمومی صنعت نفت ایران، ۱۳۵۳.
۳. فرهمند، علی، ناگفته‌های امتیاز دارسی، فصلنامه تاریخ روابط خارجی، شماره ۲۹، زمستان ۱۳۸۵
۴. موحد، محمدعلی، بازخوانی پرونده قرارداد دارسی، بخارا، شماره ۶۸-۶۹ آذر - اسفند ۱۳۸۷
۵. موحد، محمدعلی، نفت و مسائل حقوقی آن، چاپ سوم، تهران، خوارزمی، ۱۳۵۷
۶. شیروی، عبدالحسین، حقوق نفت و گاز، میزان، چاپ دوم، پاییز ۱۳۹۳
۷. سوری، مسعود، عسکری، بصیر، حشمتی، سرور، ژئو پلیتیک نفت و ارتات آن بر اقتصاد سیاسی ایران، چاپ اول، تهران ۱۳۹۲
۸. استقامت، فاطمه، اوپک (سازمان کشورهای صادرکننده نفت)، وزارت امور خارجه، دفتر مطالعات سیاسی و بین‌المللی، مؤسسه چاپ و انتشارات، چاپ دوم، تهران ۱۳۸۶
۹. کاشانی، سید صادق، توسعه میادین نفت و گاز (ساختارها و رویکردهای اجرای پیروزه)، دفتر مطالعات انرژی، صنایع و معادن، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، چاپ اول، تابستان ۱۳۸۸

10-Talus, Kim, Research Handbook on International Energy Law, Edward Elgar, 2014.

دروس پیش نیاز: ندارد	★	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی:	
		عملی				حقوق انرژی های نو و تجدیدپذیر	
		نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی:	
		عملی				The Law of New and Renewable Energy	
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد			سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار				

تعريف و هدف:

در بین انرژی های مورد استفاده انسان؛ بیشترین سهم به تولید انرژی های سنتی حاصل از منابع سوخت های فسیلی، نیروگاه های برق آبی، تولید برق حاصل از شکافت هسته ای اختصاص دارد. اما گروهی از انرژی های دیگر وجود دارند که به عنوان انرژی های نو و تجدیدپذیر نامیده می شود که تاکنون به مقدار کافی توسعه پیدا نکرده اند.

هدف از این درس، آشنا ساختن دانشجویان با تاریخچه و منابع انرژی های نو و تجدیدپذیر در بازار جهانی انرژی، سهم به سزای آن در پیشرفت اقتصادی کشور، ضرورت های زیست محیطی استفاده از انرژی های نو به دلیل سازگاری آن با محیط زیست انسانی و تجدیدپذیری منابع آن در تأمین انرژی جهان و بررسی حقوقی کتوانسیون ها و موافقت های دو یا چند جانبی و مقررات داخلی می باشد.

سر فصل درس:

مقدمه: نقش انرژی های نو و تجدیدپذیر در زندگی انسان

فصل اول: بررسی اجمالی تاریخی

۱. بررسی تاریخی پیدایش انرژی های نو در جهان

۲. بررسی تاریخی پیدایش انرژی های نو در ایران

۳. تکنولوژی و امکانات بالفعل بهره برداری از انرژی های نو و تجدیدپذیر

۴. تکنولوژی و امکانات بالقوه بهره برداری از انرژی های نو و تجدیدپذیر

فصل دوم: آشنایی با منابع انرژی های نو و تجدیدپذیر

۱. شناسایی انرژی خورشیدی، میزان بهره برداری در فصول و میزان کاربرد آن در مناطق مختلف جهان

۲. شناسایی انرژی باد و امواج، میزان بهره برداری در فصول و میزان کاربرد آن در مناطق مختلف جهان

۳. شناسایی انرژی زمین گرمایی، میزان بهره برداری در فصول و میزان کاربرد آن در مناطق مختلف جهان

۴. شناسایی انرژی بیوماس (جدید)، میزان بهره برداری در فصول و میزان کاربرد آن در مناطق مختلف

جهان

۵. شناسایی انرژی نیروگاههای آبی کوچک، میزان بهره‌برداری در فضول و میزان کاربرد آن در مناطق مختلف جهان

۶. فناوری هیدروژن، پل سوختی و زیست توده

فصل سوم: حقوق حاکم بر انرژی‌های نو و تجدیدپذیر

۱. اساسنامه سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی (سana).
۲. قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی (۱۳۸۹).
۳. از قوانین برنامه پنج ساله توسعه اقتصادی اجتماعی ایران.
۴. مقررات حاکم بر سرمایه‌گذاری، توسعه و تجاری سازی انرژی‌های نو و تجدیدپذیر.

فصل چهارم: سازمان‌های انرژی‌های نو؛ خط مشی و سیاست‌ها

۱. آژانس بین‌المللی انرژی‌های تجدیدپذیر (۲۰۰۹) و اساسنامه آن (۲۰۱۰).
۲. آشنایی با سازمان انرژی‌های نو ایران (سana).
۳. خط مشی و سیاست‌های فعلی در گسترش و بهره‌برداری از انرژی نو و تجدیدپذیر.
۴. خط مشی و سیاست‌های آتی در گسترش و بهره‌برداری از انرژی نو و تجدیدپذیر.
۵. کتوانسیون‌های مرتبط با انرژی‌های تجدیدپذیر و ضمانت‌های اجرائی حقوقی

ارزشیابی:

پروردۀ	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

۱. شورای جهانی انرژی، منابع انرژی تجدیدپذیر نوین، کمیته ملی انرژی جمهوری اسلامی ایران، وزارت نیرو – امور انرژی، دفتر انرژی‌های نو – چاپ اول، ۱۳۷۵
۲. صادقی، شمس الدین، چالش جهانی انرژی و موقعیت ژئوکنومیک ایران در ساختار نوین اقتصاد سیاسی بین‌الملل، تهران، انتشارات الگوی پیشرفت، ۱۳۹۳
۳. کیا، محسن، موئق، علی اکبر، غیاثی، محمد امین، فناوری‌های نوین در به کارگیری انرژی خورشیدی، قم، کتاب آشنا، ۱۳۹۲
۴. کیانی، بهداد، مدل‌های برنامه‌ریزی انرژی، تهران، راه نوین، ۱۳۸۸

5- Marilyn, Sovacool, climate change and Global Energy security, Technology and Policy Options, MIT Press, 2011.

6- Ricardo GL, Jose Manuel MD. Renewable Energies and CO₂: Cost Analysis, Environmental Impacts and Technological Trends. London: Springer, 2012.

7-Rule Troy, Solar, Wind and Land: Conflicts in Renewable Energy Development, Routledge, 2014.

8-Rusche Tim Maxian, Eu Renewable Electricity Law and Policy: From National Targets to a Common Market, Cambridge University Press, 1 edition, 2015.

دروس پیش‌نیاز: ندارد	★	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق انرژی هسته‌ای عنوان درس به انگلیسی: Nuclear's Law		
		عملی						
		نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲			
		عملی						
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد								
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار								

تعريف و هدف:

موضوع انرژی هسته‌ای که از نیمه دوم قرن بیستم وارد چرخه حیات بشری گردیده است، با پیشرفت علم و دانش، از ابعاد مختلفی برخوردار شده به گونه‌ای که در بخش‌های مختلف اعم از کشاورزی، پزشکی و داروئی، صنعت و تولید برق و ... کارکردهای بسیار مؤثر خود را نشان داده است.

دولت ایران نیز همانند بسیاری از دولت‌های دیگر، قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در فکر راهاندازی نیروگاه اتمی و بهره‌برداری از مزایای آن بود که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، چهشی عظیم در این عرصه ایجاد گردید. در این درس ضمن آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم و واژگان‌های تخصصی صنعت هسته‌ای، به بررسی مقررات و قوانین موجود داخلی و بین‌المللی نیز پرداخته می‌شود.

سر فصل درس:

مقدمه: آشنایی با انرژی هسته‌ای

فصل اول: تاریخچه مختصراً از ایجاد انرژی هسته‌ای

۱. ماده و اتم
۲. تبدیلات هسته‌ای و شکافت هسته اتم و مراحل آن
۳. انرژی آزاد شده در اثر شکافت هسته اتم
۴. جوش هسته‌ای، مراحل آن و انرژی آزاد شده از آن
۵. راکتورهای هسته‌ای و انواع آن
۶. نیروگاه‌های هسته‌ای و انواع آن

فصل دوم: بهره‌برداری از دانش هسته‌ای در بخش‌های مختلف

۱. دانش هسته‌ای در بخش پزشکی و درمانی
۲. دانش هسته‌ای در بخش کشاورزی
۳. دانش هسته‌ای در بخش معادن و زمین‌شناسی
۴. دانش هسته‌ای در بخش آب و برق
۵. دانش هسته‌ای در بخش نظامی

۶ دانش هسته‌ای در سایر بخش‌های حیات اجتماعی (مانند جغرافیا – صنعت نفت، اندازه‌گیری‌های صنعتی، عیب یابی مواد و ...)

فصل سوم: انرژی هسته‌ای و حقوق جهانی

۱. تاریخچه تشکیل سازمان بین‌المللی انرژی اتمی
۲. بررسی مختصر اساسنامه سازمان بین‌المللی انرژی اتمی
۳. مقررات ملی حاکم بر توسعه انرژی هسته‌ای
۴. آشنایی با معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان. پی. تی)
۵. بررسی مختصر سایر معاهدات و پیمان‌های بین‌المللی (شامل منع استقرار سلاح‌های هسته‌ای و انهدام جمعی در بستر و زیر بستر دریاها – قرارداد منع آزمایش سلاح‌های هسته‌ای در جو و فضای مأموری جو و زیر آب و ...)

فصل چهارم: انرژی هسته‌ای و حقوق ایران

۱. تصویب اساسنامه مؤسسه بین‌المللی انرژی اتمی در مجلس شورای ملی (۱۳۳۷/۳/۶)
۲. پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای و الحاق ایران
۳. موافقتنامه‌های ایران و ایالات متحده آمریکا در قبل از انقلاب اسلامی
۴. قانون الزام دولت به تجدید نظر در همکاری با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (۱۳۸۵/۱۰/۶)
۵. بررسی سایر قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

۱. توکل پور، هادی، بررسی حقوقی مساله هسته‌ای ایران، تهران، مرکز استاد انقلاب اسلامی، ۱۳۸۸
۲. جونیر، دانیل، تفسیر معاهده منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای (ان.پی.تی). ترجمه علیرضا ابراهیم گل و همکاران انتشارات خرسندي، چاپ اول، ۱۳۹۴
۳. ساعد، نادر، حقوق بشردوستانه و سلاح‌های هسته‌ای (کاربرد سلاح‌های هسته‌ای از منظر حقوق بشر دوستانه) تهران، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهر دانش، ۱۳۸۶
۴. سرتیپی، حسین، حقوق امنیت هسته‌ای (بررسی رویکرد نظام عدم اشاعه هسته‌ای)، تهران، نشریزان، ۱۳۹۲
۵. سلیمی ترکمانی، حجت، حقوق بین‌الملل هسته‌ای، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهر دانش، ۱۳۹۴.
۶. کوشان، سهیلا، چالش‌های حقوقی، پیشگیری و مقابله با تروریسم هسته‌ای، تهران، دانشگاه تربیت مدرس، مرکز نشر، ۱۳۸۹.

۷. محمد هاشمی، حجت الله، جستاری در حقوق بین‌الملل هسته‌ای: بررسی حقوقی اقدامات و مذاکرات بین‌المللی درباره منع گسترش سلاح‌ها و آزمایش‌های هسته‌ای با تاکید بر ۲ معاهده NPT و CTBT، تهران، جوان پویا، ۱۳۸۸.

۸. نپیل، نامیرا، انتقال فناوری هسته‌ای در حقوق بین‌الملل: به انضمام بررسی پرونده‌های هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران، عراق و رژیم صهیونیستی اسرائیل، ترجمه مجید بخشی گنجه، تهران، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهر دانش، ۱۳۹۱.

۹. وجدى، محمد على، بررسى حقوقى قطعنامه‌ها در مورد فعالیت‌های هسته‌ای ایران، تهران، جنگل، ۱۳۹۲.

10-Cacuci DG. Handbook of Nuclear Engineering. Springer, 2010

11-Hewitt G; collier J. Introduction to Nuclear power. New York, Taylor Francis, 2000

12-International Atomic Energy Agency (IAEA). Legal and Institutional Issues of Transportable Nuclear power plants: A Preliminary study. Vienna, IAEA, 2013

13-stoiber et al. Handbook on Nuclear Law. IAEA, London, 2003

14-Tromans S. Nuclear Law-The Law applying to Nuclear installations and radioactive substances in its historic content. Oxford and Portland, Oregon, 2010

15- Cook H the Law of nuclear energy. UK, sweet & Maxwell, 2013.

دروس پیش‌نیاز: ندارد	★	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی:		
		عملی				مبانی حقوق انرژی		
		نظری	اختیاری			عنوان درس به انگلیسی:		
		عملی				The Principal of Energy Law		
آموزش تکمیلی عملی: ☒ ندارد ☐ دارد			سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار					

تعريف و هدف:

در فلسفه علم، هر دانشی بر پایه‌های مستحکمی متشکل از اصول و قواعدی که در سرتاسر شاخه‌های آن جریان دارد، بنیان نهاده شده است. حقوق انرژی علاوه بر آن که از سرچشمۀ فلسفه حقوق سیراپ شده است، برخی مشخصه‌های مختص به خود را نیز دارد که توامان شالوده این شاخه از علم را تشکیل داده اند. مبانی حقوق انرژی به تبیین و تشریح قواعد، قلمرو و همچنین منابع حقوق انرژی پرداخته و در بی آن است که روابط اجتماعی در خصوص انرژی را سامان داده و نظم و عدالت را در آن عرصه سیطره دهد. هدف از این درس ارائه نظامی مبانی حقوق انرژی است تا دانشجویان را قادر به استدلال، استنتاج و تفسیر متون حقوق انرژی و همچنین اعمال قواعد حقوق انرژی بر جای جای روابط اجتماعی در خصوص انرژی نمایند.

سرفصل درس

مقدمه: گونه‌شناسی حقوق انرژی در مکاتب حقوقی

فصل اول: مبانی اقتصادی حقوق انرژی

۱. حقوق مالکیت بر منابع انرژی (نفت و گاز، برق، انرژی هسته‌ای و تجدیدپذیر)
۲. مقررات‌گذاری و تنظیم بازارهای انرژی
۳. کارآمدی سیستم‌های انرژی و تولید انرژی مقرن به صرفه (یارانه‌ها و قیمت‌گذاری انرژی)

فصل دوم: مبانی اجتماعی حقوق انرژی

۱. عدالت و دسترسی همگانی به انرژی
۲. توسعه پایدار و زنجیره انرژی (تولید، توزیع و مصرف انرژی)
۳. مسئولیت اجتماعی دولتها و شرکت‌ها در حوزه انرژی
۴. انرژی و دولت رفاهی

فصل سوم: مبانی سیاسی حقوق انرژی

۱. امنیت انرژی (عرضه، انتقال و تقاضا)
۲. منابع انرژی در مرازها و سرزمین‌های مشترک

۳. توصل ابزاری به انرژی توسط دولت‌ها
۴. همکاری‌های بین‌المللی در زمینه انرژی
۵. تحریم‌های انرژی و امنیت جهانی انرژی
۶. انرژی، امنیت ملی و پدافند غیرعامل

فصل چهارم: قلمرو حقوق انرژی

۱. اکتشاف و استخراج
۲. تولید و بهره‌برداری
۳. انتقال و توزیع
۴. دلالی، تجارت و بازاریابی
۵. مصرف

فصل پنجم: منابع حقوق انرژی

۱. معاهدات بین‌المللی
۲. قوانین داخلی
۳. قراردادهای انرژی
۴. عرف بین‌المللی
۵. رویه قضایی
۶. اصول کلی حقوقی
۷. دکترین

ارزشیابی:

پردازه	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع

-
۱. امین‌زاده، الهام، حقوق انرژی، نشر دادگستر، ۱۳۹۱.
 ۲. سلیمانی، ترکمانی، حجت، حقوق بین‌الملل انرژی، شهردانش، ۱۳۹۴.
 ۳. رفائل، ج هفرون، مقدمه‌ای بر حقوق انرژی، مجد، ۱۳۹۴.
 ۴. پاتریشیا، پارک، حقوق بین‌الملل انرژی و محیط زیست، مجد، ۱۳۹۳.
 ۵. مهندسین مشاور موننکو، تجدیدساختار در صنعت برق، انتشارات شیوه، ۱۳۹۲.
 ۶. شیروی، عبدالحسین، حقوق نفت و گاز، میزان، ۱۳۹۴.
7. A Survey of International Activities in Rural Energy Access and Electrification, Division for Sustainable Development Department of Economic and Social Affairs United Nations, 2014.

8. Electricity and education: The benefits, barriers, and recommendations for achieving the electrification of primary and secondary schools, United Nations Department of Economic and Social Affairs, 2014.
9. Bo Kong, Jae H. Ku, Energy Security Cooperation in Northeast Asia, Routledge, 2015.
10. Gawdat Bahgat, Energy Security: An Interdisciplinary Approach, John Wiley & Sons, 2011.
11. Christopher A. Simon, Alternative Energy: Political, Economic, and Social Feasibility, Rowman & Littlefield, 2007.
12. Brenda Shaffer, Energy Politics, University of Pennsylvania Press, 2011.
13. Jon Strand, The Economics and Political Economy of Energy Subsidies, MIT Press, 2016.
14. Rex J. Zedalis, International Energy Law: Rules Governing Future Exploration, Exploitation, and Use of Renewable Resources, Ashgate, 2000.
15. Karen Makuch, Ricardo Pereira, Environmental and Energy Law, John Wiley & Sons, 2012.
16. Adrian J. Bradbrook, Richard Lawrence Ottinger, Energy Law and Sustainable Development, IUCN, 2003.
17. Raphael J. Heffron, Energy Law: An Introduction, Springer, 2014.
18. Helle Tegner Anker, Birgitte Egelund Olsen, Anita Rønne, Legal Systems and Wind Energy: A Comparative Perspective, Kluwer Law International, 2008.
19. Julia Selivanova, Regulation of Energy in International Trade Law: WTO, NAFTA, and Energy Charter, Kluwer Law International, 2011.
20. Lincoln L. Davies, Joseph P. Tomain, Energy Law in the United States of America, ABG Professional Information, 2015.
21. Raphael J Heffron, Deconstructing Energy Law and Policy, Edinburgh University Press, 2015.

دروس پیش‌نیاز: ندارد	★	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: مبانی فقهی حقوق انرژی عنوان درس به انگلیسی: The Jurisprudence's Principal of Energy Law
		عملی				
		نظری	اختیاری			
		عملی			تعداد ساعت: ۳۲	
آموزش تکمیلی عملی: ☒ ندارد ☐ دارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار						

تعريف و هدف:

منابع انرژی در حقوق و فقه اسلام ذیل عناوین مختلف مورد بررسی قرار گرفته است. هدف از این درس، آشنا ساختن دانشجویان با آرای فقهی و مستند به منابع حقوق اسلام در خصوص موضوع می‌باشد. آگاهی دانشجویان از احکام حقوق انرژی و مصرف بهینه آن، نقد فقهی انواع قراردادهای رایج در این حوزه و بررسی خصوصی سازی از منظر فقه، از عده مطالب مطروحه در این درس می‌باشد.

سرفصل درس:

مقدمه:

فصل اول: منابع انرژی در منابع فقه

۱. در قرآن
۲. در حدیث
۳. در آرای فقهاء

فصل دوم: انفال در قرآن کریم

۱. تعریف انفال
۲. انفال در فقه اسلام
۳. انفال در حقوق ایران

فصل سوم: احکام استفاده بهینه از انرژی در فقه

۱. بررسی قواعد ضمان و اسراف
۲. صرفه جویی و استفاده بهینه در قرآن و احادیث و آرای فقهاء

فصل چهارم: بررسی فقهی نمونه قراردادهای رایج در حوزه انرژی

۱. قرارداد بیع متقابل
۲. قرارداد IPC

۳. قرارداد سوآپ نفت و گاز

۴. قرارداد ترانزیت برق

۵. سایر قراردادهای رایج

فصل پنجم: بررسی فقهی خصوصی‌سازی در حقوق انرژی

۱. خصوصی‌سازی در حوزه آب و برق
۲. خصوصی‌سازی در حوزه نفت و گاز
۳. خصوصی‌سازی در حوزه انرژی‌های نوین و تجدیدپذیر
۴. خصوصی‌سازی در حوزه انرژی هسته‌ای

ارزشیابی:

پژوهش	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع

۱. ادیانی، سیدعلی، حقوق قراردادهای نفت و گاز، انتشارات مجد، ۱۳۹۴.
۲. رجبی مشهدی، مصطفی و علیزاده قیاسی، افسانه، خصوصی‌سازی در صنعت برق جهان-ارزیابی تجربیات و عملکرد، انتشارات گل آفتاب، ۱۳۹۳.
۳. سلطانی، داود، خصوصی‌سازی صنعت برق ایران، موسسه فرهنگی الماس دانش، ۱۳۸۹.
۴. شیروی، عبدالحسین، حقوق نفت و گاز، نشر میزان، ۱۳۹۳.
۵. صابر، محمدرضا، بیع متقابل، نشر دادگستر، ۱۳۹۲.
۶. کاشانی، جواد، منابع نفت و گاز مشترک از منظر حقوق بین‌الملل، انتشارات شهردانش، ۱۳۹۳.
۷. مشهدی زاده، علیرضا، بررسی حقوقی قراردادهای آتی و اختیار در بازارهای نفت خام، انتشارات مجد، ۱۳۹۵.
۸. موسی‌زاده، ابراهیم، فقه نفت و گاز، انتشارات خرسنده، ۱۳۹۵.
۹. هاشم‌پور، ارحام، نظام حقوقی حاکم بر تجارت بین‌الملل کالا و مواد هسته‌ای، انتشارات خرسنده، ۱۳۹۲.
۱۰. برامکی یزدی، حجت‌الله، منظور، داود، بررسی و تحلیل فقهی قراردادهای توسعه میدانهای نفت و گاز، فصلنامه علمی پژوهشی اقتصاد اسلامی، شماره ۶۲ تابستان ۱۳۹۵.
۱۱. رحیمی، فتح‌الله، شافع، میرشهبیز، قراردادهای بین‌المللی نفتی بیع متقابل و موقعیت آن در رویارویی با عقود اسلامی، فصلنامه پژوهش تطبیقی حقوق اسلام و غرب، شماره سوم، ۱۳۹۴.
۱۲. محمدی، علی، مبانی فقهی استفاده بهینه از انرژی، فصلنامه مقالات و بررسیها، دفتر ۷۶، شماره ۳، پاییز و زمستان ۱۳۸۳.

۱۳. محمدی، سام، کاویار، حسین، تبیین فقهی حقوقی شروط ثمن باز در قراردادهای انرژی، *فصلنامه پژوهش‌های فقه و حقوق اسلامی*، شماره ۴۴، ۱۳۹۵.
۱۴. مشهدی زاده، علیرضا، بررسی حقوقی و فقهی قراردادهای آتی در بورس انرژی، *مبانی فقهی حقوق اسلام*، سال نهم، شماره هفدهم، ۱۳۹۵.
۱۵. معصومی، مسعود، لطفی، اسدالله، بررسی فقهی-حقوقی جایگاه آبها در اموال عمومی، *پژوهش‌های فقهی*، شماره ۱، ۱۳۹۶.

دروس پیش نیاز: ندارد	★	نظری	تخصصی اختیاری	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
		عملی			۲	متون حقوقی به زبان
		نظری			تعداد ساعت:	خارجی
		عملی			۳۲	
آموزش تکمیلی عملی:			☒ دارد	☐ ندارد		عنوان درس به انگلیسی:
☐ سفر علمی	☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار			Legal Texts of Foreign Language

تعريف و هدف:

بالا بردن مهارت‌های زبان خارجی دانشجویان و به ویژه آشنایی آنان با اصطلاحات متداول در حقوق انرژی از اهداف این درس می‌باشد.

سرفصل دروس:

۱. مسائل حقوقی مرتبط با انرژی‌های فسیلی
۲. مسائل حقوقی مرتبط با انرژی‌های نو و تجدیدپذیر
۳. مسائل حقوقی مرتبط با انرژی هسته‌ای
۴. مسائل حقوقی مرتبط با صنعت برق
۵. مسائل حقوقی مرتبط با انرژی و محیط زیست

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

یکی از کتب خارجی (به زبان خارجی) حاوی موضوعات حقوق انرژی که به انتخاب استاد معرفی می‌گردد.

دروس پیش نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:	
	عملی			۲	حقوق تجارت بین الملل	
	★ نظری	اختیاری		تعداد ساعت:	انرژی	
	عملی			۳۲		
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد					عنوان درس به انگلیسی:	
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار					The Law of International Trade of Energy	

تعريف و هدف:

از آنجا که همواره میزان تولید و مصرف انرژی یکسان نیست، بنابراین تبادل میزان انرژی تولید شده و ایجاد تعادل میان تولید و مصرف انرژی اجتناب ناپذیر است.

هدف این درس آشنایی با قواعد تجارت انرژی فرای مرزها در سطح بازرگانان خصوصی و دولت هاست. به رغم آنکه اصول کلی حقوق تجارت بین الملل بر بخش اعظمی از تجارت انرژی قابل اعمال است اما برخی اشکال خاص نظیر برق دارای مقررات خاصی می باشد. در این درس مقررات و حقوق ناظر بر تجارت انرژی میان شرکت های بین المللی و دولت ها مطالعه می شود.

سرفصل درس

مقدمه: مبانی نظری تجارت بین الملل انرژی

فصل اول: روش های تجارت بین الملل انرژی

۱. خرید و فروش
۲. ترانزیت
۳. سوآپ

فصل دوم: قراردادهای بهره برداری بین المللی انرژی

۱. قراردادهای نفت و گاز (امتیازی - مشارکت در تولید - خدماتی - بیع مقابل، IPC)

۲. قراردادهای برق (EPCF, EPC-BOT)

فصل سوم: مقررات حاکم بر شرکت های چندملیتی انرژی

۱. مقررات زیست محیطی

۲. مقررات مالی و پولی

۳. مقررات کار، بهداشت، سلامت و

فصل چهارم: قراردادهای خرید و فروش انرژی

۱. خرید و فروش نفت

۲. خرید و فروش برق (PPA)

۳. خرید و فروش مواد هسته‌ای

فصل پنجم: بازارهای بین‌المللی تجارت انرژی و ساختارهای آن

۱. بورس‌های انرژی

۲. بازارهای برق

فصل ششم: تحلیل اقتصادی تجارت بین‌الملل انرژی و ابعاد حقوقی آن

۱. تحلیل و قیمت وضعیت بازارهای نفت و گاز

۲. تحلیل و قیمت وضعیت بازارهای برق

فصل هفتم: معاهدات مربوط به تجارت بین‌الملل انرژی

۱. موافقتنامه تاسیس سازمان تجارت جهانی

۲. موافقتنامه تجارت آزاد آمریکای شمالی (نفتا)

۳. معاهده منشور انرژی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع

۱. شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بین‌الملل، انتشارات سمت، ۱۳۹۴.

۲. شیروی، عبدالحسین، حقوق نفت و گاز، انتشارات میزان، ۱۳۹۴.

۳. صحرانورد، آثار حقوقی الحق ایران به معاهده منشور انرژی، شهردانش، ۱۳۹۴.
۴. شیروی، عبدالحسین، قراردادهای BOT، نشر میزان، ۱۳۹۴.
۵. استنفیداری، خشاپار، حقوق بورس انرژی، نشر مجد، ۱۳۹۴.
۶. سلیمی ترکمانی، حجت، حقوق بین‌الملل انرژی، شهردانش، ۱۳۹۴.
۷. محمدعلی صلح چی، مسئولیت دولت در قبال نقض حقوق بین‌الملل بشر توسط شرکت‌های فرامی، پژوهش حقوق عمومی، شماره ۴۴، ۱۳۹۳.
۸. محمدجعفر قبری جهرمی، رحیم باگبان، اقامه ی دعوا علیه بنگاه‌های چندملیتی؛ مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها، چالش‌ها، تحقیقات حقوقی، شماره ۶۷، پائیز ۱۳۹۳.
9. Michael Glachant, Jean, Competition, Contracts and Electricity Markets: A New Perspective, Edward Elgar Pub, 2011.
10. Zajdler, Robert, Eu Energy Law: Constraints with the Implementation of the Third Liberalization Package, Cambridge Scholars Publishing, 2012.
11. T Anker, Helle & Olsen, Brigitte, Legal Systems and Wind Energy (Energy and Environmental Law & Policy Series), Kluwer Law International, 2009.
12. Biggar, Darryl R., The Economics of Electricity Markets, Wiley; 1 edition, 2014.
13. Stoft, Steven, Power System Economics Designing Markets for Electricity, IEEE Press& WILEY-INTERSCIENCE, 2002.
14. Bielecki, Janusz & Geboye Desta, Melaku, Electricity Trade in Europe, Kluwer Law International, 2004.
15. Selivanova, Yulia, Regulation of Energy in International Trade Law – WTO, Nnafa and Energy Charter, Wolters Kluwer, 2012.
16. Leal-Arcas, Rafael, Filis, Andrew & S. Abu Gosh, Ehab, International Energy Governance: Selected Legal Issues, Edward Elgar Pub., 2015.
17. Marceau, Gabrielle, The WTO in the emerging energy governance debate, Centre for Trade and Economic Integration, 2009.
18. Vinod K, Aggarwal & Kristi, Govella, Linking Trade and Security: Evolving Institutions and Strategies in Asia, Europe, and the United States, Springer, 2014
19. E. El-Hawary, Mohamed, Introduction to Electrical Power Systems, Wiley-IEEE Press, 2008.
20. Mathur, Sajal, Trade, the WTO and Energy Security, Springer, 2014.
21. Tsai, Edward S., Like Is a Four-Letter WTO - GATT Article III's Like Product Conundrum, Berkeley Journal of International Law, Vol.17, 1999.
22. Minimum Requirements for Construction and Equipment of Hospital and Medical Facilities", department of Health and Human Services, 2006.
23. Horlick, Gary & Others, NAFTA Provisions and the Electricity Sector, International Institute for Sustainable Development, 2002.

24. S. Abu-Gosh, Ehab & Leal-Arcas, Rafael, The Conservation of Exhaustible Natural Resources in the GATT and WTO: Implications for the Conservation of Oil Resources, The Journal of World Investment & Trade, Vol.14, 2013.
25. Horlick, Gary, NAFTA Provisions and the Electricity Sector, International Institute for Sustainable Development, 2002.
26. Han, Baoqing, Dispute Resolution in International Electricity Trade, Energy

دروس پیش‌نیاز: ندارد		نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	★	عملی			۲	حل و فصل اختلافات در
		نظری	اختیاری		تعداد ساعت:	حقوق انرژی
		عملی			۳۲	عنوان درس به انگلیسی:

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد

سفر علمی آزمایشگاه کارگاه سمینار

Resolving disputes
in Energy Law

تعريف و هدف:

شیوه‌های حل و فصل اختلافات در پرونده‌های حقوقی مربوط به انرژی و صنعت از مهمترین حوزه‌هایی است که حقوقدانان این عرصه با آن مواجه می‌باشند. در این درس دانشجویان با اصول کلی حاکم بر حل و فصل اختلافات و نیز شیوه‌های حل و فصل غیر قضایی که (آخرًا جایگاه خاصی در عرصه حل اختلافات مربوط به حقوق انرژی پیدا کرده‌اند)، آشنا می‌شوند. همچنین نحوه و ساقه بکارگیری این روش‌ها در پرونده‌های حقوقی مربوط به انرژی، (طرح در دادگاهها و دیوان‌های داوری داخلی و بین‌المللی) مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سرفصل درس

مقدمه:

۱. تعريف اختلافات
۲. مضرات رسیدگی‌های قضایی
۳. سیاست‌های پیشگیری از بروز اختلاف

فصل اول: ترتیبات قراردادی جهت جلوگیری از بروز اختلاف

۱. شروط تکمیل کننده قرارداد
۲. شروط تغییر کار
۳. شرط تعديل قیمت
۴. شرط ثبیت قرارداد

فصل دوم: شیوه‌های جایگزین حل اختلاف

۱. مذاکره
۲. کارشناسی
۳. دادرسی خصوصی
۴. سازش و میانجی‌گری

فصل سوم: داوری

۱. داوری سازمانی

- Adhoc Arbitration
۲. داوری موردي
 ۳. قرارداد داوری
 ۴. قانون حاكم بر داوری
 ۵. شناسایی و اجرای آرای داوری
 ۶. نمونه پژوهی داوری های بینالمللی درباره اختلافات مربوط به حقوق انرژی

فصل چهارم: شیوه های حل و فصل اختلافات از طریق رسیدگی قضایی (دادرسی)

۱. مقررات و کنوانسیون های بینالمللی ناظر به تعارض قوانین
۲. دادگاه صالح
۳. تعیین دادگاه توسط طرفین
۴. اجرای آرای دادگاه های خارجی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

۱. خطاطان، سوسن، اجرای احکام داوری بینالمللی؛ مجله حقوقی دفتر خدمات حقوق بینالمللی جمهوری اسلامی ایران، شماره ۱۶ و ۱۷.
۲. شیروی، عبدالحسین، تنظیم قرارداد داوری با توجه به قانون داوری تجاری بینالمللی ایران، مجله مجتمع آموزشی عالی قم، شماره ۳، پاییز ۱۳۷۸.
۳. شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بینالملل، سمت، چاپ چهارم، زمستان ۱۳۹۱.
۴. جنیدی، لعیا، قانون حاكم بر داوری های تجاری بینالمللی، بهار ۱۳۷۶.
5. Folberg, Jay and Alison Taylor, Mediation: A Comprehensive Guide to Resolving Conflicts without Litigation. San Francisco Jossey – Bass Publishers, 1984
6. Jacops, Marcus S., The Separability of the Arbitration Clause, 68 The Australian Law Journal, September 1994.
7. Green, Evic D. et al., Settling Large Case litigation: An Alternative Approach, 11 Loyola of Los Angeles Law Review, 1978.

عنوان درس به فارسی: حقوق مشارکت‌های تجاری بین‌الملل	عنوان درس به انگلیسی: International Commercial Partnership Rights	دروس پیش‌نیاز: ندارد		نوع واحد: ۲	تعداد واحد: ۲	تعداد ساعت: ۳۲	نظری عملی	نظری	تخصصی
								عملی	
آموزش تكميلي عملی: ☒ ندارد	آموزش تكميلي عملی: ☐ دارد	سفر علمي ☐	آزمایشگاه ☐	کارگاه ☐	سminار ☐		★ نظری	اختياری	
								عملی	

تعريف و هدف:

امروزه حجم وسیعی از تعاملات تجاری بین‌المللی از طریق مشارکت‌های بین‌المللی صورت می‌پذیرد. مشارکت‌هایی که در مفهوم وسیع شامل شرکت‌های چند ملیتی و مشارکت‌های قراردادی می‌گردد. امروزه کمتر تردیدی در دکترین حقوقی وجود دارد که این مشارکت‌ها نقش اساسی در صنعت و سرمایه‌گذاری در بخش انرژی دارد و بر همین اساس در درس حاضر حقوق مشارکت‌های تجاری بین‌المللی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سر فصل درس

مقدمه: حقوق مشارکت‌ها و مبانی آن

فصل اول: مشارکت‌های شرکتی:

۱. شرکت‌های خارجی
۲. ساختار
۳. فعالیت و عملکرد آن‌ها
۴. شعب و نمایندگی
۵. شرکت‌های چند ملیتی

فصل دوم: مشارکت‌های قراردادی

۱. ماهیت مشارکت‌های قراردادی
۲. ساختار مشارکت‌های قراردادی
۳. احکام مشارکت‌های قراردادی
۴. اقسام مشارکت‌های تجاری
۵. تامین مالی و مدیریت مشارکت‌های تجاری
۶. بررسی روابط میان شرکا
۷. انحلال مشارکت تجاری
۸. حقوق تطبیقی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

- اسکینی، ریبعا، مباحثی از حقوق تجارت بین‌الملل، تهران، امیر کبیر، ۱۳۷۱.
- خزاعی، حسین، حقوق تجارت بین‌الملل، نشر قانون، ۱۳۸۵.
- شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بین‌الملل، تهران، سمت، چاپ چهارم، ۱۳۹۱.
- عرفانی، محمود، حقوق تجارت بین‌الملل: مشارکت بازرگانی بین‌المللی joint venture، تهران، جنگل: جاودانه، ۱۳۹۳
- Bettina S, Buchel; Ruling, Clemens Charles; Probst, Gilbert., International Joint Venture Management: Learning to Cooperate and Cooperating to Learn, John Wiley & Sons, 1998.
- Charles Wolf Ronald, Effective International Joint Venture Management: Practical Legal Insights for Successful Organization and Implementation. M. E. Sharpe Inc, 2000.
- Rudie Harrigan Kathryn, Managing for Joint Venture Success, Lexington Books, 1986.
- Visconti Gilbert, The Joint Venture, Voyageur Publishing, 2003.
- Triantis, John E, Creating Successful Acquisition and Joint Venture Project: A Process and Team Approach, Praeger publication, 1999.
- W. Cushman Mitchell, F. Becker Robert, Construction Joint Venture: Forms and Practice Guide, 1993 Supplement, John Wiley & Sons Inc, 1994.
- Buchel Bettina, Probst Gilbert, Rüling Charles-Clemens, Prange Christiane, International Joint Venture Management: Learning to Cooperate and Cooperating to Learn, S. John Wiley & Sons, 1998

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	نوع واحد اختیاری	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:	
	عملی			۲	حقوق حمل و نقل	
	★ نظری			تعداد ساعت:	بین‌المللی	
	عملی			۳۲		
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار						
عنوان درس به انگلیسی: The Law of International Transportation						

تعريف و هدف:

یکی از موضوعات اساسی و اصلی در حقوق انرژی که از دیرباز موضوع تحلیل حقوقی بوده است حقوق حمل و نقل بین‌المللی است زیرا تبادلات تجاری کالاها و خدمات همواره وابسته به حمل و نقل بین‌المللی بوده و مطالعه و تحلیل نظام حقوقی حمل و نقل بین‌المللی، حقوقدان را با مفاهیم مهمی در زمینه "تجارت انرژی و صنعت" آشنا می‌سازد.

سر فصل درس

مقدمه: بررسی قواعد کلی حاکم بر حمل و نقل در حقوق ایران

فصل اول: حمل و نقل دریایی

۱. حمل بارنامه‌ای - مقررات لاهه، لاهه - ویزبی

بارنامه واحکام آن، تکالیف متصدی حمل، مسئولیت محدود برای متصدی حمل، طرح ادعا علیه

متصدی حمل، انحراف مسیر و کرایه و احکام آن

۲. اجاره کشتی (چارترا پارتی)

انواع اجاره کشتی و احکام هر یک، مقررات مشترک انواع اجاره

۳. اجمالی از مقررات هامبورگ

۴. حمل مسافر

فصل دوم: حمل و نقل هوایی

۱. مقررات و سازمان‌های بین‌المللی (کتوانسیون ورشو، ICAO و TIR) نامه هوایی، حقوق و تکالیف طرفین

فصل سوم: حمل و نقل جاده‌ای

۱. مقررات بین‌المللی (CMR و TIR)، راه (بار) نامه‌ها، حقوق و تکالیف طرفین

فصل چهارم: حمل ریلی

۱. مقررات بین‌المللی (CIM)، راهنامه و حقوق و تکاليف طرفین

فصل پنجم: حمل کانتینری و مرکب

۱. مقررات ICC، حقوق و تعهدات طرفین

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع

۱. اسکینی، کلیات حقوق تجارت، ۱۳۷۸.
۲. اعلایی‌فرد، محمدعلی، حقوق دریایی: حمل و نقل بین‌المللی دریایی، تهران، نخل دانش، ۱۳۸۷.
۳. بنی‌اسدی، عباسعلی، حقوق کیفری راه، تهران، مشق شب، ۱۳۹۴.
۴. بهشتی‌زاده، یاسر و همکاران، حقوق و تکاليف صاحب کالا در حمل و نقل دریایی در حقوق ایران و حقوق بین‌الملل، تهران، شاپرک سرخ، ۱۳۹۴.
۵. تالین، کریستونو، حقوق هوایی، مسئولیت متصدی حمل و نقل هوایی برای خسارت واردہ به مسافر، ترجمه

۶. تقی‌زاده، ابراهیم، حقوق حمل و نقل دریایی: بررسی تطبیق مسئولیت متصدی حمل و نقل دریایی، تهران، مجد، ۱۳۹۲.

۷. ربیعی، فرانک، حقوق حمل و نقل زمینی، هوایی، دریایی، تهران، آثار اندیشه، ۱۳۸۷.

۸. ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت، جلد دوم، بهار، ۱۳۶۱.

۹. صادقی، حسین، حقوق حمل و نقل جاده‌ای (داخلی و بین‌المللی) دفتر فناوری اطلاعات و ارتباط سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای، تهران، ۱۳۹۳.

10. M, Fernandes Rul, Transportation Law, Carswell Legal pub, 1973.

11. L Cavinato Joseph, Transportation Law and Regulation (Study Guide for Examination)

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی: حقوق مهندسی
	عملی			تعداد ساعت: ۱۶	عنوان درس به انگلیسی: Engineering Law
	★ نظری	اختیاری			
	عملی				
آموزش تکمیلی عملی:		■ دارد	□ دارد		
□ سeminar		□ آزمایشگاه	□ کارگاه	□ سفر علمی	

تعريف و هدف:

توسعه صنعتی در طول تاریخ و به ویژه در چند دهه اخیر مرهون توسعه علم مهندسی جدید بوده و همین امر سبب شده است که تدوین قواعد حقوقی خواه در زمینه قراردادهای فنی- مهندسی و خواه در زمینه حقوق مسئولیت حرفه‌ای مورد توجه قانون گذاران در سطح ملی و مورد عنایت نهادهای بین‌المللی قرار گیرد. مطالعه نهادهای قراردادی و نیز قواعد خاص مسئولیت حرفه‌ای در زمینه حقوق مهندسی موضوع اصلی این درس می‌باشد.

سر فصل درس

مقدمه: بررسی تاریخی اولین مصوبات نظام قانونگذاری کشور در بخش مهندسی

فصل اول: حقوق مهندسی از دیدگاه نظام قراردادی

۱. قوانین و مقررات ناظر بر خدمات مهندسی
۲. جایگاه حقوق قراردادهای مهندسی در نظام حقوقی ایران
۳. حقوق قراردادهای مهندسی، ساخت و ساز، مشاوره و نظارت
۴. انجمن‌های صنفی مهندسی
۵. اصول حرفه‌ای مهندسی و آینه حل و فصل اختلافات

فصل دوم: حقوق مهندسی از دیدگاه نظام مسئولیت حرفه‌ای

۱. حقوق تطبیق مسئولیت حرفه‌ای
۲. جایگاه مسئولیت حرفه‌ای در حقوق مهندسی ایران
۳. معرفی نهادهای حقوقی نظام مهندسی
۴. مقررات و ایمنی و کیفیت ساخت
۵. مسئولیت‌های حقوقی و کیفری مهندسان مجری، مشاور و ناظر

ارزشیابی:

پروره	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

- ۱- آقا قلیزاده خیاوی، ایلدر، آشنایی با شیوه‌های حل و فصل اختلافات در قراردادهای خدمات مهندسی، تبریز، ۱۳۹۳.
 - ۲- داراب پور، مهراب، حقوق و مسئولیت‌های فرآ قراردادی مهندسان، تهران، جنگل، ۱۳۹۴.
 - ۳- فلاح، محمد، جرایم و تخلفات مهندسی ساختمان در حقوق ایران، تهران، موسسه فرهنگی حقوقی سینا، ۱۳۹۱.
 - ۴- لایق، مهدی، حقوق مهندسی مسئولیت مدنی و کیفری مهندسان، تهران، جنگل، ۱۳۹۳.
 - ۵- هریسی اسماعیلی، ابراهیم، حقوق مهندس: تکمله پیمان، تهران، دادگستر، ۱۳۹۰.
- 6 - Laidlaw, R. E. and Young, C.R Engineering Law University of Toronto Press, 1937.
- 7 -Carl W Hall, Law & Models Science Engineering & Tech, CRC PRESS INC, 1975.
- 8 -Morton, Rebecca J. Engineering Law, Design Liability, and Professional Ethics, Professional Publications, University of Virginia, 1985.

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	نوع واحد اختیاری	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی: حقوق سرمایه‌گذاری خارجی
	عملی			تعداد ساعت: ۳۲	
	★	نظری			
		عملی			
آموزش تکمیلی عملی:		☒ دارد	■ ندارد		
☐ سفر علمی		☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه		☐ سمینار

تعريف و هدف:

با توجه به اهمیت جذب و مدیریت سرمایه‌گذاری‌های خارجی در بخش انرژی، شناخت قواعد حقوق عمومی سرمایه‌گذاری خارجی در ایران و حقوق حاکم بر شرکت‌های سرمایه‌گذار خارجی، از ضروری‌ترین مطالبی هستند که در این درس مورد مطالعه قرار خواهدند گرفت.

سر فصل درس

مقدمه: مبانی عمومی سرمایه‌گذاری خارجی

۱. زمینه‌ها و محدودیت‌هادر سرمایه‌گذاری خارجی
۲. حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی

فصل اول: سرمایه‌گذاری خارجی توسط شرکت‌های فراملی

۱. تعریف شرکت فراملی، تعیین تابعیت، قانون حاکم بر فعالیت‌ها، مقررات خاص بین‌المللی
۲. ماهیت حقوقی

فصل دوم: ورود و استقرار شرکت فراملی

۱. تاریخچه موضوع در ایران

۲. ثبت شرکت یا شعبه شرکت در ایران: اصل ۸۱ قانون اساسی
۳. انواع فعالیت‌ها و مشارکت‌های (جوینت ونچر) شرکت‌های فراملی
۴. انتقال دارائی‌ها توسط شرکت‌های فراملی
۵. قراردادهای انتقال تکنولوژی
۶. مالیات بر سرمایه‌گذاری خارجی در ایران
۷. فعالیت در مناطق آزاد تجاری
۸. خاتمه فعالیت شرکت فراملی و سرمایه‌گذاری
۹. ملی کردن و مصادره سرمایه‌گذاری شرکت‌های فراملی

ارزشیابی:

پروردگار	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

- ۱- شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بین الملل، فصل پانزدهم، چاپ چهارم، زمستان ۱۳۹۱.
- ۲- لاؤن فلد، آندریاس، حقوق بین المللی سرمایه‌گذاری، ترجمه محمد جعفر قبری جهرمی، تهران، جنگل؛ جاودانه، ۱۳۹۳.
- ۳- امام، فرهاد، حقوق سرمایه‌گذاری خارجی در ایران، تهران، نشر یلدا، ۱۳۷۳.
- ۴- حاتمی، علی؛ کریمیان، اسماعیل، حقوق سرمایه‌گذاری خارجی در برتو قانون و قراردادهای سرمایه‌گذاری، تهران، تیسما، ۱۳۹۳.
- ۵- بورسیر، مرتضی، خواص عمومی ورود و فعالیت سرمایه خارجی "مطالعه تطبیقی"، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازارگانی، ۱۳۸۶.
- ۶- پیران، حسین، مسائل حقوقی سرمایه‌گذاری بین المللی، تهران، گنج دانش، ۱۳۸۹.

7-Devita, Glauco and Kevin Laeler," Foreign Direct Investment and its Determinants: Alook to the Past, A view to the Future" in H.S. Kehal(ed), Foreign Investment in Developing Countries, Palgrave Macmillan, 2004

8-Muchlinski, Peter T., Multinational Enterprises and the Law, 2nd ed, oxford university Press, Oxford, 2007

9-Sornarajah, M, The International Law on Forein Investment,2nd ed, Cambridge university Press, Cambridge,2004

10-Unctad, Foreign Direct Investment and Performance Requirements: New Evidence from selected countries, United Nations, New York and Geneva, 2003

11-Unctad, host country Operational Measures, united Nations, New York and Geneva, 2001.

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	عملی			۲	حقوق مالکیت فکری
	★ نظری	اختیاری		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی			۳۲	The Law of Intellectual Property
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد			سفر علمی ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سمینار		

تعريف و هدف:

نظر به اهمیت حقوق مالکیت فکری در جهت توسعه اقتصادی، اجتماعی و با عنایت به لزوم حضور در بازارهای جهانی و ایجاد تسهیلات برای سرمایه‌گذاری و انتقال تکنولوژی بالاخص در بخش انرژی، تدوین و تحلیل نظام ثبتی جهت حراست از تولیدات فکری و تکنولوژیکی در بخش داخلی و بین‌المللی، در این درس مورد مطالعه قرار می‌گیرد.

سرفصل درس:

مقدمه: مبانی نظری حاکم بر ایجاد و ثبت حقوق مالکیت فکری

بخش اول: حقوق داخلی

فصل اول: اختراعات

۱. تعریف
۲. روش ثبت اختراعات
۳. آثار اختراعات
۴. اعتراض و بطلان ثبت اختراعات

فصل دوم: علایم تجاری

۱. تعریف
۲. ثبت علایم تجاری
۳. آثار ثبت علامت تجاری
۴. اعتراض و بطلان ثبت علامت تجاری

بخش دوم: حقوق بین‌الملل

فصل اول: ثبت بین‌المللی علامت طبق موافقت‌نامه و پروتکل مادرید

۱. تعریف
۲. روش ثبت علامت تجاری
۳. آثار ثبت علامت تجاری
۴. اعتراض و بطلان ثبت علامت تجاری

فصل دوم: معاهده همکاری ثبت اختراع (PCT)

۱. ابعاد و دامنه حقوقی معاهده
۲. الزامات، محدودیت‌ها و مزایای معاهده

فصل سوم: مالکیت اروپایی ثبت اختراع

۱. چگونگی ثبت اختراع در اتحادیه اروپا
۲. محدوده مزایای ثبت در کشورهای اروپایی
۳. ضمانت اجراءها و مجازات‌ها

ارزشیابی:

پروردگار	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

- ۱- شمس، عبدالحمید، حقوق مالکیت بر علامت تجاری و صنعتی، تهران، سمت، ۱۳۸۲.
 - ۲- صادقی نشاط، امیر، حمایت از حقوق پدید آورندگان نرم افزارهای کامپیوتری، تهران، دبیرخانه شورای عالی انفورماتیک ۱۳۷۶.
 - ۳- فتحی‌زاده، امیرهوشنگ؛ بزرگی، وحید؛ بایسته‌های الحقاق به سازمان جهانی تجارت در زمینه حقوق مالکیت فکری، تهران- شرکت چاپ و نشر اگهی، ۱۳۸۳.
 - ۴- اصغری، آقا مشهدی؛ فخرالدین، درآمدی بر حقوق مالکیت فکری، دانشگاه مازندران، ۱۳۹۲.
 - ۵- شایسته، شرکت، حمایت از نشانه‌های جغرافیایی، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۹.
- 6- Justin Malbon, Charles Lawson, Mark Davision; The WTO Agreement On Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights-Feb,2013
- 7- Gustavo Ghidini, Rudolph Pertiz, M.Ricolfi, TRIPS and Developing Countries; towards a new IP world order .Feb-2014

عنوان درس به فارسی: حقوق بین‌الملل اقتصادی	عنوان درس به انگلیسی: The Law of International Economic	نوع واحد	تعداد واحد:	۲	نظری	تخصصی			
					عملی				
دروس پیش‌نیاز: ندارد	★	نظری	اختیاری						
		عملی							
آموزش تکمیلی عملی:		■ دارد	■ ندارد						
☐ سینتار		☐ آزمایشگاه	☐ کارگاه			☐ سفر علمی	☐		

تعريف و هدف:

حقوق بین‌الملل اقتصادی شامل هنجارهای مقرر در سازمان تجارت جهانی نظیر حقوق سرمایه‌گذار بیگانه، عوارض و قوانین گمرکی، یارانه، ضدتراست، تحریم‌های اقتصادی دولتها و خارج از آن مانند نظام بانکی، مهاجرت، ورشکستگی فرامرزی، وحدت حقوقی و اقتصادی، می‌شود. هدف از این درس آشنائی دانشجویان با مهم‌ترین بخش‌های حقوق بین‌الملل اقتصادی به ویژه زمینه‌های مرتبط با صنعت انرژی است.

سرفصل درس

مقدمه: تعریف، مبانی و منابع حقوق بین‌الملل اقتصادی

فصل اول: حاکمیت دولتها بر بازار گانی خارجی در حقوق بین‌الملل اقتصادی

۱. سازمان تجارت جهانی (مقررات و رویه قضایی)
۲. اتحادیه اروپا (مقررات و رویه قضایی)
۳. نظام‌های تجاری و اقتصادی منطقه‌ای (آسه آن، اکو، اتحادیه آفریقا، OECD)
۴. تحریم‌های اقتصادی چندجانبه و یکجانبه اقتصادی در حقوق بین‌الملل (تحریم‌های بخش انرژی و امنیت انرژی)
۵. یکسان‌سازی و هماهنگ‌سازی قواعد حقوقی در حقوق بین‌الملل اقتصادی
۶. حقوق اقتصادی اتباع بیگانه (مهاجرت، سرمایه‌گذاری، اشتغال)

فصل دوم: حقوق بانکی، مالی و پولی بین‌المللی

۱. سازمان‌های پولی و بانکی بین‌المللی (صندوق بین‌المللی بول، بانک جهانی، صندوق توسعه اسلامی و..)
۲. مقررات بانکی و پولی بین‌المللی (سوئیفت، برنامه گروه اقدام و..)
۳. مالیات مضاعف و روش‌های اجتناب از آن
۴. مقررات تامین مالی بین‌المللی پروژه‌های انرژی (روش‌های دسترسی به منابع مالی بین‌المللی)
۵. ورشکستگی فرامرزی

فصل سوم: نظام مسئولیت شرکت‌های چند ملیتی در حقوق بین‌الملل اقتصادی

۱. توسعه پایدار و محیط زیست
۲. قوانین و مقررات کار
۳. مقررات رقابت و حقوق مصرف کننده
۴. حاکمیت شرکتی بین‌المللی
۵. رشوه، تبانی و پولشویی

فصل چهارم: حقوق بین‌الملل اقتصادی و معاملات بین‌المللی انرژی

۱. تحلیل اقتصادی قراردادهای انرژی (بازارهای نفت و گاز، برق و انرژی اتمی)
۲. اصول مذاکرات قراردادهای بین‌المللی انرژی
۳. حقوق دعاوی و داوری‌های بین‌المللی انرژی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع

۱. شیروی، عبدالحسین، حقوق تجارت بین‌الملل، انتشارات سمت، ۱۳۹۴.
۲. شیروی، عبدالحسین، حقوق نفت و گاز، انتشارات میزان، ۱۳۹۴.
۳. صحرانورد، آثار حقوقی الحق ایران به معاهده منشور انرژی، شهردانش، ۱۳۹۴.
۴. حسینی نژاد، هاله و اکبرنژاد حوریه، نظام حقوق بین‌الملل اقتصادی و سازمان جهانی تجارت، شهردانش، ۱۳۹۳.
۵. زمانی، سید قاسم، حقوق بین‌الملل اقتصادی، نشر شهردانش، ۱۳۹۳.
۶. قبیری چهرمی، محمد جعفر، نهادهای بین‌المللی تجارت گات و سازمان تجارت جهانی، مجله حقوقی بین‌المللی، ۱۳۸۲.
۷. قبیری چهرمی، محمد جعفر، عرف و منابع حقوق بین‌الملل اقتصادی، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۲۵.
۸. رضوی، حسین، تامین مالی پروژه‌های انرژی در کشورهای در حال توسعه، نشر چالش، ۱۳۹۰.
۹. شریعت باقری، رشوه و نفوذ در قراردادهای تجاری بین‌المللی، مجله کانون و کلا، تابستان ۱۳۸۱.
۱۰. ممتاز، جمشید، انطباق تحریمهای اقتصادی شورای امنیت با حقوق بشر و حقوق بین‌الملل بشر دوستانه، فصلنامه حقوق و علوم سیاسی، ۱۳۸۷.
۱۱. ناصر، خدایرسن، تقد تحریم نفت ایران از طرف اتحادیه اروپا از منظر حقوق بین‌الملل، دیدگاه‌های حقوق قضائی، زمستان ۱۳۹۱.
۱۲. محبی، محسن، حقوق نفت و گاز در پرتو رویه داوری بین‌المللی، سلب مالکیت و غرامت در قراردادهای نفتی، شهردانش، ۱۳۹۳.

۱۳. محمد جعفر قنبری چهرمی، رحیم باگبان، اقامه‌ی دعوا علیه بنگاه‌های چندملیتی؛ مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها، چالش‌ها، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۶۷، پائیز ۱۳۹۳.
۱۴. رمضانی، محمد حسین، حقوق تجارت بین‌الملل و محیط زیست، شهر دانش، ۱۳۹۴.
۱۵. کدیور، حسام، بررسی و تحلیل «قانون نمونه کمیسیون حقوق تجارت بین‌الملل سازمان ملل متعدد راجع به ورشکستگی‌های فرامرزی» با نگاهی به حقوق ایران، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۴۶، پائیز ۱۳۹۲.
۱۶. ذاکری، مهدی، نظارت در سازمان جهانی تجارت: مکانیزم بررسی خطامشی تجاری، مجله تحقیقات حقوقی، شماره ۶۱، پائیز ۱۳۹۲.
۱۷. قلیچ، وحید، موانع و راهکارهای حقوقی تسهیل مبادلات پولی در بانکداری بین‌المللی، با تأکید بر وضعیت کشورهای در حال توسعه بویژه ج. ا. ایران، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۱.
۱۸. وثوقی زاده، بابک، قواعد حاکم بر مناسبات بانکداری بین‌المللی، رساله دکتری، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۴.
19. Andreas F. Lowenfeld, International Economic Law, Oxford University Press, 2008.
20. Andrew T. Guzman, A. O. Sykes, Research Handbook in International Economic Law, Edward Elgar Publishing, 2008.
21. Julio Faundez, Celine Tan, International Economic Law, Globalization and Developing Countries, Edward Elgar Publishing, 2010.
22. Andrew Crane, the Oxford Handbook of Corporate Social Responsibility, OUP Oxford, 2008.
23. Michael Hopkins, Corporate Social Responsibility and International Development: Is Business the Solution? Earthscan, 2012.
24. Mario Giovanoli, International Monetary Law, University of Oxford. 2000.
25. Graham Roberts, Law Relating to International Banking, Woodhead Publishing, 1998.
26. Philip Baker, Double Taxation Conventions and International Tax Law, Sweet & Maxwell, 1994.
27. F. A. Engelen, Interpretation of Tax Treaties under International Law, IBFD, 2004.
28. Maher M. Dabbah, International and Comparative Competition Law, Cambridge University Press, 2010

دروس پیش‌تیاز: ندارد	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:	
	عملی			۲	حقوق نهادهای بین‌المللی	
	★ نظری	اختیاری	نوع واحد	تعداد ساعت:	انرژی	
	عملی			۳۲		
آموزش تکمیلی عملی:					عنوان درس به انگلیسی:	
☒ دارد ☐ ندارد					The Law of International Organizations of Energy	
☐ سفر علمی		☐ کارگاه	☐ آزمایشگاه	☐ سمینار		

تعريف و هدف:

با توجه به اینکه مقوله انرژی از ابعاد مختلف سیاسی و اقتصادی، اجتماعی و حقوقی برخوردار است به عنوان یک مسئله استراتژیک و راهبردی همواره مورد توجه حاکمیت سیاسی کشورها در سطح داخلی و بین‌المللی بوده است. در همین جهت سازمان‌هایی در سطح ملی و فرامللی تحت کنترل از طرف دولتها به اعمال حاکمیت و یا تنظیم روابط فعالان در بازارهای انرژی مبادرت می‌ورزند. از آنجا که سازمان‌های ملی انرژی به تناسب در درس‌های الزامی مورد بررسی قرار گرفته است، در این درس ساختار و کارکرد مهم‌ترین سازمان‌ها و شرکت‌های بین‌المللی انرژی مورد مطالعه قرار خواهد گرفت.

فصل اول: آژانس بین‌المللی انرژی، شورای جهانی انرژی و آژانس بین‌المللی انرژی تجدیدپذیر

۱. تاریخچه
۲. ساختار و ارکان
۳. وظایف و اختیارات
۴. آینه تصمیم‌گیری
۵. راهبردهای عملی

فصل دوم: آژانس بین‌المللی انرژی اتمی

۱. تاریخچه
۲. ساختار و ارکان
۳. وظایف و اختیارات
۴. آینه تصمیم‌گیری
۵. راهبردهای عملی

فصل سوم: سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی انرژی

۱. سازمان‌های فعال در زمینه فقر انرژی
۲. سازمان‌های فعال در زمینه کاهش کربن و انرژی سبز

فصل چهارم: شرکت‌های بین‌الملل انرژی در بخش غیردولتی

۱. شرکت‌های نفتی و گازی
۲. شرکت‌های تولید برق
۳. شرکت‌های اتمی
۴. شرکت‌های انرژی‌های نو

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع

- ۱- اسفندیاری، خشایار، حقوق بورس انرژی، مجد، ۱۳۹۴.
- 2- Carol Dahl, International Energy Markets: Understanding Pricing, Policies, & Profits, 2nd Edition, PennWell Books, 2015.
- 3- United States. General Accounting Office, International Energy Agency: Plan to Provide Legal Defenses to Participating U.S. Oil Companies: Briefing Report to the Honorable Howard M. Metzenbaum, U.S. Senate, The Office, 1988.
- 4- Ronald W. Ferrier, J. H. Bamberg, The History of the British Petroleum Company, Cambridge University Press, 1994.
- 5- Ida M. Tarbell, The History of the Standard Oil Company, Cosimo, Inc., 2009.
- 6- A History of Royal Dutch Shell, Oxford University Press, 2007.
- 7- Books, LLC, General Books LLC, International Energy Organizations: OPEC, Energy Charter Treaty, Alliance to Save Energy, American Council for an Energy-Efficient Economy, General Books, 2010.
- 8- Rafael Leal-Arcas, Andrew Filis, Ehab S. Abu Gosh, International Energy Governance: Selected Legal Issues, Edward Elgar Publishing, 2014.

دروس پیش‌نیاز: ندارد		نظری	شخصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:	
		عملی				حقوق مالیه عمومی انرژی	
	★	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:	
		عملی				The Law of General Finance of Energy	
آموزش تکمیلی عملی:		☒ ندارد ☐ دارد	سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار				

تعريف و هدف:

فعالیت‌های بخش انرژی همانند سایر حوزه‌ها مشمول پرداخت مالیات است. علاوه بر آن به دلیل اهمیت تأمین انرژی شهرهوندان دولتها ممکن است نسبت به پرداخت یارانه جهت کاهش قیمت مبادرت ورزند. نحوه تعیین قیمت انرژی درآمد شرکت‌های فعال در بخش انرژی، یارانه‌ها و معافیت‌ها و جرائم مالیاتی، مقررات‌گذاری در حوزه انرژی و همچنین تعیین قواعد رقابت در بخش انرژی که با انحصارهایی همراه است. موضوع حقوق مالیه عمومی انرژی است. هدف از این درس آشنایی با مبانی حقوق مالیه عمومی انرژی و قواعد و مقررات ناظر بر قیمت‌گذاری و وضع مالیات بر انرژی است.

سرفصل درس

مقدمه: مبانی مالیه عمومی در بخش انرژی

فصل اول: قواعد قیمت‌گذاری و اعطای یارانه محصولات انرژی

۱. قیمت‌گذاری نفت و گاز
۲. قیمت‌گذاری برق

فصل دوم: نظام مالیات و معافیت‌های مالیاتی درآمد شرکت فعال در بازار انرژی

۱. نفت و گاز
۲. برق(فسیلی - اتمی - تجدیدپذیر)

فصل سوم: تحلیل مالی و پروژه‌ای منابع طبیعی و تهدیدات انرژی

۱. توجیه اقتصادی پروژه
۲. ریسک‌های پروژه و نحوه پوشش آن(بررسی نحوه آمادگی در برابر نتایج ناخواسته و آینده بازار انرژی)
۳. نظام مالی پروژه‌های انرژی
۴. فصل چهارم: قواعد رقابت فعالیت‌های تجاری مؤسسات فعال در بازار انرژی
۵. کلیات حقوق رقابت

۶. فعالیت‌های ضد رقابتی شرکت‌های فعال در بخش انرژی
۷. حمایت از اطلاعات مالی و اسرار تجاری شرکت‌های انرژی (در بورس و بازارهای انرژی)
۸. دستورالعمل‌های رفتاری و تخلفات شرکت‌های فعال در بازار انرژی
۹. مقرراتگذاری بر بازارهای انرژی (قواعد ثبات و کارآمدی بازار انرژی)

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع

۱. موسی‌زاده، رضا، مالیه عمومی، میزان، ۱۳۹۲.
۲. رستمی، ولی، مالیه عمومی با نگرش حقوقی، میزان، ۱۳۹۴.
۳. رنجبری، احمد، رستمی، ولی، ابعاد حقوقی مالیات بر نفت و گاز، مطالعات حقوق انرژی، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۴.
۴. پرمه، زورا؛ بررسی یارانه انرژی و آثار افزایش قیمت حامل‌های انرژی بر سطوح قیمت‌ها در ایران، پژوهشنامه بازارگانی، شماره ۳۴، بهار ۱۳۸۴.
۵. حوری جعفری، حامد؛ فرهمندپور، بهاره؛ یارانه‌های انرژی و تأثیر آن بر بخش‌های مختلف اقتصاد، بررسی مسائل اقتصاد انرژی، شماره ۲، تابستان ۱۳۸۷.
۶. امیرمعینی، مهران، حاجی میرزاپی و علی سید محمد، رژیم‌های مالی در صنعت نفت، موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی، ۱۳۸۳.
۷. پیله ور فروش، میثم، ضرورت تعیین رابطه مالی دولت و شرکت ملی نفت ایران، مرکز پژوهش‌های مجلس، دفتر برنامه و بودجه، شماره مسلسل ۹۸۹۴-۱۳۸۸.
۸. صاحب‌هنر، حامد و میثم پیله ور فروش، آشنایی با رابطه مالی شرکت ملی نفت و دولت در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۹، مرکز پژوهش‌های مجلس، دفتر برنامه و بودجه، شماره مسلسل ۱۲۷۹۳-۱۳۹۱.
9. Andrew Inkpen, Michael H. Moffett, the Global Oil & Gas Industry: Management, Strategy and Finance, PennWell Corp, 2011.
10. Roger Sherman, Market Regulation, Pearson / Addison Wesley, 2008.
11. John A. Tatom, Financial Market Regulation: Legislation and Implications, Springer Science & Business Media, 2011.
12. Alessandro Rubino, Ilhan Ozturk, Maria Teresa Costa Campi, Veronica Lenzi, Regulation and Investments in Energy Markets: Solutions for the Mediterranean, Elsevier Science, 2015.

13. Peter D. Cameron, Michael Brothwood, Competition in Energy Markets: Law and Regulation in the European Union, Oxford University Press, 2002.
14. Ian W.H. Parry, Mr. Dirk Heine, Eliza Lis, Shanjun Li, Getting Energy Prices Right: From Principle to Practice, International Monetary Fund, 2014.
15. Gilbert E. Metcalf, U.S. Energy Tax Policy, Cambridge University Press, 2010.
16. Global Oil & Gas Tax Newsletter, Views from Around the World. Oct 2011.
17. Gloria Iroegunam, Taxation of Petroleum Profits in Nigeria. 2004
18. Jan B Jansen & Joachim M Bjerke, Norwegian Petroleum Taxation. 2010
19. Oil and Gas in Indonesia, Investment and Taxation Guide, 4th edition. 2011
20. Petroleum Resource Rent Tax, Tax insight 2012 Ernst & Young Tax insight. 2012.
21. The Petroleum Tax Guide, A handbook of tax incentives for exploration and production of Petroleum, Government of India. 1999

دروس پیش‌نیاز: ندارد		نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۱	عنوان درس به فارسی:
		عملی				حقوق محیط زیست
	★	نظری				عنوان درس به انگلیسی:
		عملی	اختیاری			Environment of Law
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار						

تعريف و هدف:

گسترش روز افزون صنعت، سبب گردیده که موضوع حمایت از محیط زیست در سطح داخلی و بین‌المللی به عنوان یکی از موضوعات اصلی حقوق مورد توجه قرار گیرد و بر این اساس قواعدی در سطح داخلی و بین‌المللی در این زمینه تدوین شده که گاه سبب ایجاد محدودیت در توسعه صنعتی و تجاری می‌شود. مطالعه این قواعد به عنوان بخشی از قواعد حاکم بر حقوق انرژی، هدف اصلی این درس می‌باشد.

سر فصل درس

مقدمه: تعريف حقوق محیط زیست

فصل اول: انواع آلودگی‌ها

۱. آلودگی آب
۲. آلودگی خاک
۳. آلودگی جنگل‌ها و مراعع
۴. آلودگی هوا و تأثیرات اقلیمی آن
۵. آلودگی‌های زیست محیطی در مفهوم اعم آن

فصل دوم: جایگاه محیط زیست در حقوق داخلی

۱. نهادهای صالح در مورد حمایت از محیط زیست
۲. قوانین و مقررات ناظر بر حفظ محیط زیست
۳. محدودیت‌های ناظر بر قراردادها و فعالیت‌های صنعتی برای حفظ حقوق محیط زیست
۴. الزامات محیط زیستی در بخش انرژی
۵. قوانین و مقررات ناظر بر آلودگی
۶. الزامات محیط زیستی در بخش انرژی

فصل سوم: جایگاه حقوق محیط زیست در صحنه بین‌المللی

۱. سازمان‌های بین‌المللی متولی حقوق محیط زیست

۲. حقوق ناظر بر جلوگیری از آلودگی
۳. استانداردهای بینالمللی
۴. روش‌های تنظیم و اجرای قواعد
۵. روش‌های حل و فصل اختلافات
۶. حقوق بشر و حقوق محیط زیست

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

۱. برنامه محیط زیست سازمان ملل متحد، حقوق تجارت بینالملل و محیط زیست، ترجمه محمد حبیبی و سیامک سلیم زاده، موسسه بینالمللی توسعه پایدار، تهران، آثار اندیشه، ۱۳۸۸.
۲. تقی‌زاده انصاری، مصطفی، حقوق بینالملل محیط زیست، تهران، خرسندي، ۱۳۹۳.
۳. دانشگاه هاروارد، حقوق بینالملل محیط زیست / تحقیقی از دانشگاه هاروارد در مجله حقوقی هاروارد، ترجمه سید فضل الله موسوی، تهران، نشر میزان، ۱۳۹۲.
۴. روش، کاترین، بایسته‌های حقوق محیط زیست، ترجمه علی مشهدی، حسن خسرو شاهی و زینب یوسفی، تهران، خرسندي، ۱۳۹۱.
۵. فهیمی، عزیز‌الله؛ مشهدی، علی؛ اندیشه‌های حقوق محیط زیست، قم، دانشگاه قم، ۱۳۹۳.
۶. قاسمی، ناصر، حقوق کیفری محیط زیست، تهران، خرسندي، ۱۳۹۱.
۷. کاشف، شهرزاد، ایران و حقوق بینالملل محیط زیست، تهران، خرسندي، ۱۳۹۲.
۸. مسعودی، علی، حقوق بینالملل محیط زیست (با تأکید بر نقش دیوان بینالمللی دادگستری در توسعه آن)، تهران، مجد، ۱۳۹۴.
۹. پارک، پاتریشیا، حقوق بینالملل انرژی و محیط زیست، مترجمان: محمدرضا حسینی، صادق جعفرزاده، انتشارات مجد، ۱۳۹۴.
10. Gergor I Mc Gregory. Environmental Law & Enforcement. 1993
11. James F. Berry & Mark S. Dennison. The Environmental Law & Compliance Handbook McGraw-Hill Professional 2002
12. Philip Sands. Principles of International Environmental Law. Cambridge University 2003
13. Alice Plame & Cario A. R. Robb International Environmental Law in National Courts. Cambridge University 2005
14. Amanda Stubbs. Environmental Law for The Construction Industry. Thomas Telford 2002

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:
	عملی				حقوق انتقال فناوری
★	نظری	اختیاری		تعداد ساعت: ۳۲	عنوان درس به انگلیسی:
عملی					The Law of Transfer of Technology
آموزش تکمیلی عملی: ☒ دارد ☐ ندارد					
☐ سeminar ☐ آزمایشگاه ☐ کارگاه ☐ سفر علمی					

تعریف و هدف:

یکی از مهمترین موضوعات مطرح در قراردادهای مربوط به حقوق انرژی و صنعت، مسأله انتقال فناوری و دانش فنی از کشورهای توسعه یافته‌تر به کشورهای در حال توسعه می‌باشد. به گونه‌ای که کشورهای در حال توسعه بتوانند به این ترتیب سطح رفاه عمومی و توسعه یافتنی خود را به تدریج افزایش دهند. در این میان طرف انتقال‌دهنده همواره این نگرانی را دارد که دستاوردهای فکری و صنعتی خود را به رایگان از دست بدهد. چگونگی تنظیم روابط بین طرفین قراردادی در حوزه انتقال فناوری و حمایت حقوقی از صاحبان فناوری هم‌زمان با انتقال دانش فنی به کشورهای کمتر توسعه یافته موضوع اصلی این درس می‌باشد.

سر فصل درس:

مقدمه: تعریف و ماهیت تکنولوژی و دانش فنی

فصل اول: ماهیت حقوقی انتقال تکنولوژی

۱. جنبه‌های بین‌المللی حقوق انتقال تکنولوژی
۲. حقوق بین‌المللی اقتصادی
۳. حقوق تطبیقی

فصل دوم: جنبه‌های حقوق داخلی با مقتضیات و تنگناها

۱. مقررات ناظر به حق اختراع
۲. مقررات ناظر به نام تجاری
۳. مقررات ناظر به حق مؤلف
۴. مقررات ناظر به دانش فنی

فصل سوم: طرق قراردادی انتقال تکنولوژی

۱. طریق شرکتی و طریق قراردادی محض
۲. قراردادهای معاضدت فنی
۳. قراردادهای ناقل

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

- ۱- صفری، محسن؛ مشهدیان، شهاب، قرارداد بهره‌برداری از علامت تجاری (فرانچایز) تهران، انتشارات جنگل، ۱۳۸۹.
- ۲- رهبری، ابراهیم، حقوق اسرار تجاری، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۸۸.
- ۳- محمدی، مرتضی، اصول قراردادهای خرید لیسانس، نشر براتی، تهران، ۱۳۹۴.
- ۴- نقی‌زاده، محمد و همکاران، اصول مذاکرات و قراردادهای انتقال فناوری، کنکاش، اصفهان، ۱۳۹۳.
- ۵- شیروی، عبدالحسین، جذب تکنولوژی و سرمایه‌های خارجی از طریق پروژه‌های ساخت، بهره‌برداری و انتقال (BOT)، قم، مجتمع آموزش عالی قم، ۱۳۷۹.
- ۶- احسنی فروز، محمد، حقوق انتقال فناوری، شرح و تفسیر ساختار، مواد، شروط و تعهدات قرارداد به همراه نمونه قرارداد به زبان انگلیسی، تهران، دادگستر، ۱۳۹۲.
- ۷- رهبری، ابراهیم، حقوق انتقال فناوری، تهران، سمت، ۱۳۹۲.
- ۸- محمودی، اصغر، حقوق قراردادهای انتقال فناوری، تهران، جنگل، ۱۳۹۳.
- ۹- علی وردبلو، علیرضا، حقوق و تعهدات ناشی از انتقال دانش فنی، تهران، مجد، ۱۳۹۴.

دروس پیش‌نیاز: ندارد		نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
		عملی			۱	حقوق صنعت
	★	نظری	اختیاری		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
		عملی			۱۶	The Law of Industry
آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد ☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار						

تعريف و هدف:

در این درس ابتدا دانشجویان با تاریخچه ایجاد صنایع در ایران آشنا می‌شوند. سپس مهمترین قوانین و قواعد حاکم بر فعالیت‌های صنعتی در سطح داخلی و بین‌المللی و نیز بستر حقوقی تأسیس اولین صنایع در ایران مورد بررسی قرار می‌گیرد. به این ترتیب دانشجویان با قواعد اصلی حاکم بر صنعت که انرژی نیز بخش مهمی از آن به شمار می‌رود، آشنا می‌شوند.

سرفصل درس:

مقدمه: سابقه تاریخی ورود صنعت به ایران

فصل اول: بررسی حقوقی اولین قوانین تأسیس صنعت در ایران

۱. قوانین مرتبط با صنعت چرم سازی ذیقده ۱۳۲۹ قمری (۱۲۹۰/۷/۳ شمسی)
۲. قانون انحصار قند و شکر و چای و استفاده از مالیات آن برای احداث راه آهن (۱۳۰۴/۳/۹)
۳. قانون راجع به قند و شکر و کبریت ۱۳۱۰
۴. قانون راجع به عواید بفرهبرداری از راه‌آهن و تشکیلات مؤسسه راه‌آهن دولتی (مصطفوبات ۱۳۱۲ و ۱۳۱۴)
۵. قانون عمران ۱۳۱۶
۶. قانون معادن ۱۳۱۷
۷. سایر قوانین:
۸. قانون هوایپمایی کشوری ۱۳۲۸
۹. قانون تعرفه گمرکی ۱۳۳۴
۱۰. قانون مربوط به تشکیل ذوب آهن ایران ۱۳۳۸

فصل دوم: الزامات حقوقی فعالیت صنعتی

۱. صلاحیت شخص صنعتگر
۲. استاندارد
۳. محیط زیست
۴. حقوق مصرف کننده

۵ گمرک
۶ حقوق کارگر

فصل سوم: دولتی شدن صنعت در ایران

۱. تأسیس مؤسسه استاندارد ایران ۱۳۳۹/۳/۱۷
۲. تشکیل سازمان برق ایران ۱۳۴۶/۴/۱۹
۳. تأسیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران ۱۳۴۶/۴/۲۶
۴. انقلاب اسلامی و تأثیر آن بر گسترش اقتصاد دولتی

فصل چهارم: واگذاری صنایع دولتی به بخش خصوصی:

۱. تبیین اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ۱۳۸۶/۱۱/۸
۲. تبیین ضرورت و اهداف خصوصی‌سازی در بخش‌های مختلف صنعتی

فصل پنجم: صنعت و سرمایه‌گذاری خارجی

۱. قانون تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری خارجی ۱۳۸۰/۱۲/۱۹

فصل ششم: گنوانسیون‌ها و موافقنامه‌های بین المللی در حوزه صنعت

۱. (GATS) موافقت نامه عمومی تجارت خدمات؛ مشتمل بر انتقال و توزیع برق، تولید برق با سوخت‌های گازی و بخار و CHP جهت مصارف صنعتی، تجاری، خانگی و
۲. پیمان منشور انرژی (ECT)

ارزشیابی:

پروردگار	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع:

- ۱- اسماعیلی هریسی، ابراهیم، حقوق صنعت احداث، شرح قانون برگزاری مناقصات، تهران، دادگستر، ۱۳۹۲.
- ۲- شهرسوار، ساعد، قانون معادن در نظم حقوق کنونی، شرح علمی، کاربردی قانون معادن، دانشگاه صنایع و معادن ایران، طرح مطالعات کاربردی صنعتی و معدنی وزارت صنایع و معادن، تهران، رهیویان خرد، ۱۳۸۹.
- ۳- شیدفر، زین‌العابدین؛ حقوق کار و صنعت، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۱
- ۴- صحرانورد، اسدالله، آثار حقوق الحاق ایران به پیمان منشور انرژی، مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های حقوقی شهر دانش، چاپ اول، ۱۳۹۳.
- ۵- عظیمی، محمد، حقوق، قوانین و مقررات و آین‌نامه‌های مربوط به شهرسازی کشور ویژه آزمون‌های نظام مهندسی، تهران انتشارات پارسیا، ۱۳۹۳

- ۶- فلاح، محمد، جرایم و تخلفات مهندسی ساختمان در حقوق ایران، مؤسسه فرهنگی حقوقی سینا، انتشارات حقوقی، ۱۳۹۱
- ۷- گروه پژوهشی مدرسه عالی حقوق، حقوق صنایع و معادن (به انضمام قوانین و مقررات معادن و آینن نامه اجرایی آن) تهران، صابریون، ۱۳۹۳.
- ۸- لاجوردی، سید عرفان، حیدری، علی، قراردادهای صنعتی، انتشارات میزبان، چاپ اول، تابستان ۱۳۹۲.
- ۹- لطفی، داود، حقوق صنعتی چاپخانه شامل مباحث قانون کار، آینن نامه کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار و ... انتشارات آذر پویا، تبریز، ۱۳۹۲.
- ۱۰- محمودی، امیر رضا، حقوق قراردادهای صنعتی و بیمه‌ای به انضمام شرایط عمومی پیمان (مقررات جدید)، مهر ایمان، تبریز، ۱۳۸۹.
- ۱۱- یحیایی، محسن؛ محمدخانی، عباس؛ حقوق کار و روابط صنعتی، فانوس اندیشه، قم، ۱۳۹۱

دروس پیش‌نیاز: ندارد		نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	عنوان درس به فارسی:
	★	عملی			تعداد ساعت: ۳۲	حقوق توسعه
		نظری	اختیاری			عنوان درس به انگلیسی:
		عملی				The Law of Development

آموزش تكميلي عملی: دارد ندارد **سمینار** آزمایشگاه کارگاه سفر علمی

تعريف و هدف:

حقوق توسعه مجموعه قواعد و مقرراتی را شامل می‌شود که با هدف تضمین توسعه متناسب همه ابعاد تحولات زندگی بشر توامان با رعایت عدالت برای نسل‌های آینده، بر فعالیت‌های اقتصادی، صنعتی، اجتماعی، سیاسی و ... جوامع هم در سطح داخلی و هم بین‌المللی حاکم است.

هدف این درس آشنایی دانشجویان با مفاهیم و منابع حقوق توسعه در سطح داخلی و بین‌المللی و اهمیت آن در توسعه صنعت انرژی است.

سرفصل درس

مقدمه: تعريف و مبانی نظری حقوق توسعه (تفکیک حق توسعه از مفاهیم مشابه)

فصل اول: منابع حق توسعه و توسعه پایدار

۱. اسناد بین‌المللی
۲. مقررات منطقه‌ای
۳. مقررات داخلی

فصل دوم: سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای توسعه

۱. سازمان ملل متحد
۲. اتحادیه اروپا
۳. سایر سازمان‌های فعال در حوزه توسعه

فصل سوم: حقوق توسعه و صنعت انرژی

۱. مقررات زیست‌محیطی صنعت انرژی (نفت و گاز، نیرو، انرژی اتمی)
۲. عدالت اجتماعی و فقر انرژی
۳. بهره‌برداری از منابع انرژی و عدالت بین نسلی
۴. حقوق مصرف‌کننده در مصرف انرژی

فصل چهارم: اقتصاد انرژی و توسعه

۵. سرمایه‌گذاری خارجی و توسعه

۱. بهره‌وری انرژی و توسعه

۲. انرژی و رفاه اقتصادی

۳. شدت انرژی و حقوق توسعه

۴. الگوی مصرف انرژی و حقوق توسعه

فصل پنجم: حق توسعه در رویه قضایی

۱. رویه قضایی بین‌المللی

۲. رویه قضایی داخلی و تطبیقی

۳. توسعه و محیط زیست در سازمان‌های بین‌المللی انرژی

ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع

۱. مقدمه‌ای بر توسعه‌ی پایدار، انتشارات ثوره، ۱۳۹۵.
۲. سیفی، آناهیتا؛ حبیب‌زاده، توکل؛ نقش برنامه توسعه ملل متحده در اجرایی شدن حق توسعه در ایران، مجله حقوقی بین‌المللی، ۱۳۹۳.
۳. حسینی، سیدابراهیم؛ حق توسعه کشورهای در حال توسعه، مجله حقوقی معرفت، ۱۳۸۴.
۴. مولایی، یوسف؛ حق توسعه از ادعای سیاسی تا مطالبه حقوقی، فصلنامه حقوق و علوم سیاسی، زمستان ۱۳۸۹.
۵. رزمری لیستر، آدریان بردبروک، حقوق انرژی و محیط زیست، دانشگاه علامه طباطبائی، ۱۳۹۵.
۶. حسینی، محمدرضا، حقوق بین‌الملل انرژی و محیط زیست، مجد، ۱۳۹۴.
۷. سیاهپوش، علی اکبر، مقدمه‌ای بر حقوق انرژی، مجد، ۱۳۹۴.
8. Michael Glachant, Jean, Competition, Contracts and Electricity Markets: A New Perspective, Edward Elgar Pub, 2011.
9. Rumu Sarkar, International Development Law: Rule of Law, Human Rights, and Global Finance, OUP USA, 2009.
10. Karen Makuch, Ricardo Pereira, Environmental and Energy Law, John Wiley & Sons, 2012.
11. Rosemary Lyster, Adrian Bradbrook, Energy Law and the Environment, Cambridge University Press, 2006.
12. Kim Talus, Research Handbook on International Energy Law, Edward Elgar, 2014.

دروس پیش‌نیاز: ندارد	نظری	تخصصی	نوع واحد	تعداد واحد:	عنوان درس به فارسی:
	عملی			۱	حقوق اداری
	★ نظری	اختیاری		تعداد ساعت:	عنوان درس به انگلیسی:
	عملی			۱۶	Administrative Law
آموزش تكمیلی عملی:		■ ندارد ☒ دارد			
☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار					

تعريف و هدف:

هدف این درس عبارت است از آشنایی دانشجویان با اصول و مفاهیم حقوق اداری و ارتباط آن با حقوق انرژی که در آن دانشجویان با مسائل زیر آشنا می‌شوند:
نقش دولت و دیگر نهادهای عمومی در بخش انرژی، اهداف، سازمان و ماهیت کارکردی دولت، ساختار دولت، تاثیر اعمال اداری بر انرژی، نحوه نظارت بر اعمال دولت و نحوه تعامل میان نهادهای عمومی در خصوص مسائل انرژی.

سرفصل درس

مقدمه: مفاهیم، مبانی و اصول حقوق اداری

فصل اول: ماهیت اعمال اداری در بخش انرژی

۱. ماهیت و تفاوت قانون‌گذاری و مقررات‌گذاری در بخش انرژی
۲. ماهیت سیاست‌گذاری و تفاوت آن با مقررات‌گذاری در بخش انرژی
۳. جایگاه تصمیمات اداری (بخشنامه و آئین‌نامه) در صنعت انرژی (نفت، نیرو، انرژی اتمی)
۴. ماهیت تصمیمات هیات مدیره شرکت‌های دولتی در بخش انرژی

فصل دوم: خدمات عمومی در بخش انرژی

۱. نظریه خدمات عمومی
۲. نظریه منافع عمومی
۳. نظریه قدرت عمومی
۴. تفکیک اعمال حاکمیتی و تصدی‌گری در بخش انرژی

فصل چهارم: حقوق استخدامی در صنعت انرژی

۱. قانون مدیریت خدمات کشوری
۲. قوانین و مقررات استخدامی وزارت نفت
۳. آئین‌نامه استخدامی سازمان انرژی اتمی

۴. مقررات استخدامی وزارت نیرو
 ۵. رسیدگی به تخلفات کارکنان اداری بخش انرژی

ارزشیابی:

پروردگار	آزمون‌های نهایی		میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		
		★	★	★

منابع

- ۱- شیروی، عبدالحسین، حقوق نفت و گاز، انتشارات میزان، ۱۳۹۴.
- ۲- صحرانورد، آثار حقوقی الحق ایران به معاهده منشور انرژی، شهردانش، ۱۳۹۴.
- ۳- شیروی، عبدالحسین، قراردادهای BOT، نشر میزان، ۱۳۹۴.
- ۴- استنفدياري، خشيار، حقوق بورس انرژي، نشر مجد، ۱۳۹۴.
- ۵- سليمي تركمانی، حجت، حقوق بين الملل انرژي، شهردانش، ۱۳۹۴.
- ۶- موسى زاده، رضا، حقوق اداری ۱ و ۲، نشر میزان، ۱۳۹۳.
- ۷- ابوالحمد، عبدالحميد، حقوق اداری، انتشارات توسي.
- ۸- امامي، محمد و استوار سنگري، کوروش، حقوق اداری، نشر میزان.
- ۹- بیژن، عباسی، حقوق اداری، نشر دادگستر.
- ۱۰- طباطبائي مؤمني، منوچهری، حقوق اداری، انتشارات سمت.
- ۱۱- محمدجعفر قبیري جهرمي، رحيم باغان، اقامه ی دعوا عليه بنگاه هاي چندملطي: مسئوليت اجتماعي شركت ها، چالش ها، تحقیقات حقوقی، شماره ۶۷ پائیز ۱۳۹۳.

- 12- Roger Sherman, Market Regulation, Pearson / Addison Wesley, 2008.
- 13- Peter D. Cameron, Legal Aspects of EU Energy Regulation: Implementing the New Directives on Electricity and Gas across Europe, Oxford University Press, 2005.
- 14- Ignacio J. Pérez-Arriaga, Regulation of the Power Sector, Springer Science & Business Media, 2014.
- 15- Timothy Endicott, Administrative Law, OUP Oxford, 2011

